

แนวทางการพิจารณาการส่งออกผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมความมั่นคงของไทยไปยังต่างประเทศ

บดินทร์ สันทัด ^{1*} และ นรวัชร์ แม้นอินทร์ ¹

บทคัดย่อ

เอกสารนี้นำเสนอการศึกษาวิเคราะห์ภายใต้หัวข้อ “แนวทางการพิจารณาการส่งออกผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมความมั่นคงของไทยไปยังต่างประเทศ” โดยมีจุดมุ่งหมายในการสืบค้นและวิเคราะห์ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการส่งออกผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมความมั่นคงของไทยไปยังตลาดระหว่างประเทศ การรวบรวมฐานข้อมูลที่ครอบคลุมเกี่ยวกับโอกาสและความต้องการของประเทศเป้าหมายที่มีศักยภาพในการนำเข้าผลิตภัณฑ์เหล่านี้ และการพัฒนาแนวทางและข้อเสนอแนะสำหรับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการนำเสนอและส่งเสริมการส่งออกผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมความมั่นคงของไทยอย่างมีประสิทธิภาพ การศึกษานี้แบ่งออกเป็นสามส่วนหลัก ส่วนแรกให้ภาพรวมทั่วไป โดยหารือเกี่ยวกับปัจจัยต่างๆ ที่ต้องพิจารณาสำหรับการส่งออกผลิตภัณฑ์ ซึ่งรวมถึงปัจจัยทางเศรษฐกิจ การเมือง เทคโนโลยี สังคม และความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ ส่วนที่สองประกอบด้วยตารางวิเคราะห์ละเอียดเกี่ยวกับปัจจัยและโอกาสที่มีอิทธิพลต่อศักยภาพการส่งออก โดยคำนึงถึงความต้องการและฐานอุตสาหกรรมของประเทศเป้าหมาย ส่วนที่สามเป็นตารางสรุปการจัดลำดับความเร่งด่วนและข้อเสนอแนะของผลิตภัณฑ์ความมั่นคงที่เหมาะสมสำหรับประเทศเป้าหมาย ผลลัพธ์ของการศึกษานี้ ค้นพบว่า ประเทศฟิลิปปินส์เป็นประเทศที่มีความพร้อมและความเหมาะสมสูงสุดในบรรดาประเทศทั้งหมดในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ประเทศอื่นๆ มีลำดับลดหลั่นลงมา โดยมีประเทศเมียนมาร์และกัมพูชาที่มีความพร้อมและความเหมาะสมต่ำที่สุด เอกสารนี้ มีเจตนารมณ์ที่จะเป็นฐานข้อมูลที่มีค่าสำหรับหน่วยงานราชการและเอกชนที่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมความมั่นคง ฐานข้อมูลนี้สามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการตัดสินใจและดำเนินการเกี่ยวกับการส่งออกผลิตภัณฑ์ความมั่นคง โดยเน้นไปที่ประเทศที่มีความสัมพันธ์ทางการทูตกับไทยและมีฐานอุตสาหกรรมป้องกันประเทศในระดับปานกลางถึงต่ำ โดยเฉพาะประเทศในแถบภูมิภาคอาเซียน การศึกษานี้เน้นการประสานผลิตภัณฑ์กับความต้องการและบริบทที่เฉพาะเจาะจงของแต่ละประเทศเป้าหมาย เพื่อเพิ่มศักยภาพในการส่งออกและความร่วมมือระหว่างประเทศในภาคส่วนการป้องกันประเทศ

คำสำคัญ: ผลิตภัณฑ์ความมั่นคง, การส่งออก, ประเทศในอาเซียน

¹ ฝ่ายวิเคราะห์เทคโนโลยีป้องกันประเทศ, สถาบันเทคโนโลยีป้องกันประเทศ

* ผู้แต่ง, อีเมล: bodin.s@dti.or.th

Export Assessment Guidelines of Thai Security Products to Foreign Countries

Bodin Suntud ^{1*} and Narawach Manin ¹

Abstract

This document presents an analytical study titled "Export Assessment Guidelines of Thai Security Products to Foreign Countries." It aims to investigate and analyze the factors influencing the export of Thailand's defense industry products to the international markets, compile a comprehensive database detailing the opportunities and demands of potential target countries for importing these products, and develop guidelines and recommendations for relevant agencies, to effectively present and promote the export of Thai defense industry products. The study is structured into three main sections. The first section provides a general overview, discussing the various factors that need to be considered for exporting defense products, including economic, political, technological, and social factors, as well as international relations. The second section consists of a detailed table analyzing the factors and opportunities that influence the export potential, taking into account the specific needs and industry base of target countries. The third and final section presents a summary table of prioritization and recommendations of defense products suitable for the target countries. The findings of this study indicated that the Philippine is the best prepared and suitable export destination among all Southeast Asian nations. Other countries follow in a descending order of readiness and suitability, with Myanmar and Cambodia being the least prepared and suitable. This document is intended to serve as a valuable database for government agencies and private entities involved in the defense industry. This database can guide strategic decisions and actions related to the export of defense products, focusing on countries that have established diplomatic relations with Thailand and possess a moderate to low level of domestic defense industrial development, especially countries in Southeast Asia. The study emphasizes the importance of aligning product offerings with the strategic needs and contexts of each target country, aiming to enhance the export potential and international cooperation in the defense sector.

Keywords: Security Products, Export, ASEAN countries

¹ Defence Technology Analysis Department, Defence Technology Institute

* Corresponding author, E-mail: bodin.s@dti.or.th

บทนำ

บทวิเคราะห์นี้มีวัตถุประสงค์เพื่อการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการส่งออกผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมความมั่นคงของไทยไปยังต่างประเทศ โดยได้ออกแบบให้มีการนำเสนอข้อมูลแบ่งออกเป็น 3 ส่วน ดังต่อไปนี้

ส่วนที่ 1 บทบรรยายทั่วไป เป็นการให้ข้อมูลพื้นฐานปัจจัยในการพิจารณาการส่งออกผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมความมั่นคงไปยังต่างประเทศว่า ควรต้องคำนึงถึงปัจจัยประกอบทั้งทางเศรษฐกิจ การเมือง เทคโนโลยี สังคม ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ หรือความต้องการทางยุทธการ หรือผลประโยชน์แห่งชาติของประเทศเป้าหมายที่จะส่งออก ในประเด็นใดบ้าง

ส่วนที่ 2 เป็นตารางวิเคราะห์ปัจจัยและโอกาสที่ส่งผลต่อโอกาสการส่งออกผลิตภัณฑ์ความมั่นคงของไทยไปยังประเทศเป้าหมาย โดยจะต้องมีเกณฑ์การตัดสินใจที่หลากหลาย เป็นเหตุผล และเป็นระบบ ว่าประเทศเป้าหมายจัดลำดับความสำคัญความต้องการยุทธโศปกรณ์ หรือมีความต้องการทางยุทธการอย่างไร มีความพร้อมด้านฐานอุตสาหกรรมป้องกันประเทศภายในอย่างไร มีความเสี่ยงเรื่องใดบ้างที่ต้องคำนึงถึง (ความใกล้/ไกล ทางภูมิศาสตร์ การละเมิดสิทธิมนุษยชน หรือการบริหารจัดการอาวุธไม่ให้เกิดอยู่ในมือผู้ไม่พึงประสงค์) ส่วนใหญ่แล้ว ประเทศที่นำมาจะเป็นประเทศเพื่อนบ้านที่จะส่งออก จะมีคุณลักษณะบางประการที่มีโอกาสที่จะจัดหาจากประเทศไทย เช่น มีความสัมพันธ์ทางการทูตอย่างเป็นทางการ มีสถานเอกอัครราชทูตหรือสถานทูตระหว่างกันมาช้านาน (รวมทั้งผู้ช่วยทูตทหารด้วย) มีความสัมพันธ์ระหว่างประเทศที่ค่อนข้างราบรื่น หรือในระดับแน่นแฟ้นขึ้นไป และไว้วางใจกันได้ และประเทศเหล่านั้นมีพัฒนาการด้านฐานอุตสาหกรรมป้องกันประเทศอยู่ในระดับปานกลางถึงต่ำ (เพราะถ้าประเทศเป้าหมายพัฒนาอุตสาหกรรมเต็มที่แล้ว โอกาสจัดหาจากประเทศไทยก็จะน้อยลงอย่างมาก เพราะประเทศเป้าหมายนั้น ต้องพึ่งพาอุตสาหกรรมภายในของตนเองก่อน)

ผลลัพธ์สุดท้ายที่ต่อยอดมาจากส่วนที่ 1,2 คือ ส่วนที่ 3 ตารางสรุปการจัดลำดับความเร่งด่วนและความสำคัญ (Priority) และข้อเสนอแนะรายการผลิตภัณฑ์ความมั่นคงที่ควรนำเสนอต่อประเทศเป้าหมาย การจัดลำดับความเร่งด่วน จะพิจารณาถึงโอกาสที่จะขายได้มากที่สุด มีผลิตภัณฑ์หลาย sector มากที่สุด และควรดำเนินการเร็วที่สุด ไล่ลำดับลงมาเรื่อยๆ จนถึงประเทศที่ควรไปดำเนินการน้อยที่สุด โดยแต่ละประเทศ จะมีข้อมูลรายละเอียดบริษัท

และผลิตภัณฑ์ที่เหมาะสมกับบริบทและความต้องการของแต่ละประเทศ ที่แตกต่างกันไปออกไป ส่วนใหญ่แล้วจะเป็นบริษัทอุตสาหกรรมป้องกันประเทศที่ได้รับการประเมินในระดับสูง และมีความสอดคล้องกับความต้องการทางยุทธการกับประเทศเป้าหมายด้วย โดยมีผลิตภัณฑ์ของสทป. รวมอยู่ด้วย

ประโยชน์ของผลลัพธ์ส่วนนี้ คือ ข้อมูลส่วนนี้ สามารถนำไปเป็นฐานข้อมูลบริษัทผลิตภัณฑ์ความมั่นคงให้กับกระทรวงกลาโหม (เช่น สำนักงานนโยบายและแผนของกระทรวงกลาโหม หรือศูนย์การพัฒนอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ) และหน่วยงานอื่นๆ เช่น กระทรวงพาณิชย์ (กรมส่งเสริมการส่งออก กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ) กระทรวงการต่างประเทศ (กรมอาเซียน กรมความร่วมมือสถานเอกอัครราชทูต สถานทูต สถานกงสุล ผู้ช่วยทูตทหาร ผู้ช่วยทูตพาณิชย์ของไทยในประเทศเป้าหมาย) ในประเทศเป้าหมาย ว่าควรจะสนับสนุน นำเสนอ หรือนำผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมป้องกันประเทศด้านใด บริษัทใด มีศักยภาพสูง มีโอกาสสูง เข้าแข่งขันเป็นพิเศษ หรือควรริเริ่มหรือต่อยอดความร่วมมือด้านใดเป็นพิเศษหรือไม่ อย่างไร

ผู้วิจัยต้องเน้นย้ำว่า ข้อเขียนนี้อาจมีข้อมูลตกหล่น ผิดพลาด หรือขาดการ update ไปบ้างบางประการ (เพราะข้อมูลมีการเปลี่ยนแปลงตลอด) ข้อเขียนนี้มีข้อจำกัดที่อาจพิจารณาต่อยอดเพื่อปิดช่องว่างได้ในการศึกษาในอนาคตดังต่อไปนี้

1. งานศึกษานี้เป็นงานศึกษาที่เป็นเชิงเอกสาร (documentary research) เป็นหลัก โดยหากมีการ site visit ประเทศเป้าหมายอุตสาหกรรมป้องกันประเทศของไทยแบบ on-site มากกว่านี้ ก็จะทำให้ภาพที่ชัดเจนแบบ first-hand experience ที่มีน้ำหนักมากกว่าการศึกษาแบบ secondary research

2. หากมีการจัดสัมมนา focus group ที่มีผู้เชี่ยวชาญในอุตสาหกรรมนี้มาให้ข้อคิดเห็นเพิ่มเติมหรือข้อมูลที่ update กว่านี้ก็จะได้รับทราบข้อมูลที่นำไปวิเคราะห์คาดการณ์ได้แม่นยำกว่านี้

3. บางประเทศอาจมีข้อมูลความต้องการบางอย่างที่ผู้ช่วยทูตทหารมีข้อมูลจากการปฏิบัติงาน หากได้รับการบอกกล่าว ก็จะทำให้การวิเคราะห์ความต้องการของเอกสารนั้นตรงต่อความต้องการของลูกค้ามากขึ้น

4. ในความเป็นจริง ประเทศที่มีโอกาสส่งออกได้มากที่สุด ไม่ได้อยู่ในรายการประเทศที่นำเสนอ แต่จะอยู่ในทวีปเอเชียตะวันออกกลางและแอฟริกา แต่การส่งออกได้นั้นเป็นผลมาจากการที่บริษัทเหล่านั้นเข้าหาลูกค้าด้วยตนเอง ผ่าน

ช่องทางการพาณิชย์ตามปกติ ไม่ได้ผ่านการดำเนินการของรัฐบาล สิ่งที่ทำให้รายงานนี้ไม่สามารถศึกษาประเทศเหล่านั้นได้ เนื่องมาจากข้อมูลที่สามารถเข้าถึงได้มีความจำกัดมาก หรือในบางครั้ง การส่งออกต่างประเทศที่เกิดขึ้นจริง กลับเป็นประเทศขนาดเล็กที่ผู้จัดทำไม่มีฐานข้อมูล เช่น ภูฏาน เป็นต้น

5. เพื่อป้องกันเรื่องผลประโยชน์ทับซ้อนในการศึกษาวิจัย การศึกษาวิจัยนี้จะเน้นการวิเคราะห์ปัจจัยพิจารณาการส่งออกยุทธโศปกรณ์ของประเทศเป้าหมายเป็นหลัก กล่าวคือ เน้นปัจจัยภายนอก (external factors) ไม่ได้กล่าวถึงรายนามบริษัทอุตสาหกรรมของไทยในใดๆ ของการศึกษา ที่ถือเป็นปัจจัยภายใน (internal factors) ส่วนการศึกษารายบริษัทนั้นได้ดำเนินการไว้แล้วเช่นกัน โดยเป็นเอกสารภายในของสถาบันเทคโนโลยีป้องกันประเทศ ไม่ได้นำมานำเสนอในที่นี้

ส่วนที่ 1 ปัจจัยพิจารณาการส่งออกยุทธโศปกรณ์

เรื่องปัจจัยการพิจารณาการส่งออกยุทธโศปกรณ์นั้น ปัจจุบัน ยังไม่ปรากฏงานทางวิชาการ หนังสือ ตำรา

กฎหมาย หรือคู่มือใด ให้แนวทางการประเมินที่ชัดเจนและครอบคลุม ว่าการส่งออกยุทธโศปกรณ์จากประเทศหนึ่งไปยังอีกประเทศหนึ่ง ที่กำหนดกฎเกณฑ์หรือข้อพิจารณาที่รอบด้าน ว่าต้องคำนึงถึงเรื่องใดบ้าง¹ บทวิเคราะห์นี้ได้พยายามใช้การทดลอง การสังเกตและการรวบรวมจากตัวอย่างการพิจารณาการส่งออกของต่างประเทศ กอปรกับประสบการณ์ของนักวิเคราะห์เทคโนโลยีป้องกันประเทศกว่า 10 ปีของผู้วิจัย ที่ได้สังเคราะห์ ข้อพิจารณาด้านเทคนิค บทวิเคราะห์ทางความสัมพันธ์ระหว่างประเทศในข่าวสารแหล่งเปิด รวมทั้งข้อมูลทางอุตสาหกรรม ว่าน่าจะมีปัจจัยใดที่สำคัญบ้าง เอกสารนี้จึงเป็น idea paper หรือ academic guideline เบื้องต้น ในการพิจารณาส่งการส่งออกยุทธโศปกรณ์ของไทยไปยังต่างประเทศ ในที่นี้ผู้เขียนได้พิจารณาปัจจัยอยู่ 9 ประการ ดังต่อไปนี้

1.1 คุณลักษณะทางภูมิศาสตร์จากชายแดนไทย (ทางบก ทางเรือ ทางอากาศ) เพื่อประเมินโอกาสที่การขายยุทธโศปกรณ์นั้น ในทางภูมิศาสตร์ จะถูกใช้เป็นภัยคุกคามการละเมิดอธิปไตย ความขัดแย้ง คู่ขัดแย้ง พื้นที่ทับซ้อนการใช้กำลังทางทหารระหว่างกัน หรือไปจนถึงสงครามกับ

¹ ผู้เขียนค้นพบว่า United Nations Arms Trade Treaty (UN ATT) อันเป็นความตกลงระหว่างประเทศที่ประเทศไทยลงนามให้การรับรองตามพันธสัญญาไปเมื่อวันที่ 3 มิถุนายน 2013 สนธิสัญญาว่าด้วยการค้าอาวุธ หรือ Arms Trade Treaty (ATT) มีวัตถุประสงค์ในการกำหนดมาตรฐาน ระหว่างประเทศเพื่อกำกับหรือยกระดับการกำกับการค้าอาวุธตามแบบระหว่างประเทศ ป้องกันและจัดการค้าอาวุธตามแบบที่ผิดกฎหมาย รวมถึงป้องกันการเบี่ยงเบนของอาวุธตามแบบเหล่านั้น มิให้อาวุธตกไปอยู่กับบุคคลหรือกลุ่มบุคคลที่จะใช้อาวุธดังกล่าวในทางที่ผิดกฎหมาย สนธิสัญญาว่าด้วยการค้าอาวุธถือเป็นเครื่องมือที่มีผลผูกพันในทางกฎหมาย เพื่อให้รัฐได้ตระหนักและปฏิบัติตามพันธกรณีอย่างจริงจัง ในการควบคุมการเคลื่อนย้ายอาวุธตามแบบที่กำหนดไว้ในมาตรา 2 (1) จำนวน 8 หมวดหมู่ ((a) – (g)) ของสนธิสัญญา ฯ และได้รับการปรับปรุงล่าสุดเมื่อเดือนมกราคม พ.ศ. 2565 อีกทั้งได้ระบุให้รัฐภาคีแต่ละรัฐควรใช้บทบัญญัติสนธิสัญญานี้กับอาวุธตามแบบอย่างกว้างขวางที่สุดด้วย

ทั้งนี้ UN ATT ได้เสนอแนวทางการประเมินการส่งออกยุทธโศปกรณ์ไว้บางประการที่สอดคล้องกับการศึกษาของผู้เขียนเช่นกัน เช่นประเด็นด้านความเสี่ยงในการบ่อนทำลายสันติภาพและความมั่นคง การละเมิดหลักสิทธิมนุษยชน การกระทำการเป็นการก่อการร้ายหรืออาชญากรรมจัดตั้งข้ามชาติ เป็นต้น อันสอดคล้องกับแนวทางของกระทรวงกลาโหมสหรัฐ ที่พิจารณาถึงปัจจัยที่หลากหลาย เช่น การเมือง การทหาร เศรษฐกิจ การไม่เผยแพร่อาวุธ ความมั่นคงปลอดภัยทางเทคโนโลยี ผู้ใช้ปลายทาง และปัจจัยสิทธิมนุษยชนด้วย

ไทยทั้งทางบก ทางเรือ และทางอากาศ จากความใกล้เคียงทางชายแดน โดยควบคุมการพิจารณาด้าน intention และ capability ของแต่ละประเทศ

1.2 แนวโน้มงบประมาณทางทหารเป็นอย่างไร มากขึ้นหรือน้อยลง (ข้อมูลจาก Jane's หรือ World Bank) เพื่อการประมาณการกำลังซื้อในอนาคต หากมีแนวโน้มงบประมาณทางทหารที่สูงขึ้น ก็คาดการณ์ได้ว่า ประเทศเป้าหมายมีกำลังซื้อที่สูงขึ้นในภาพรวม หรือพิจารณา source of income ของลูกค้าว่าแหล่งเงินมาจากที่ใด มีความเป็นไปได้สู่การจัดหาสินค้าจากไทยหรือไม่²

1.3 การนำเข้า/ ส่งออกอาวุธในอดีต ส่วนใหญ่มาจากประเทศใด (ข้อมูลจาก Jane's) เพื่อศึกษาว่า ปัจจุบัน

ประเทศเป้าหมายนั้น ด้านยุทธโศกรณ์พึ่งพิงประเทศใดเป็นหลัก (foreign dependencies) มากน้อยเพียงใด กำลังพลมีความคุ้นชินกับระบบหรือการทำงานของยุทธโศกรณ์ค่ายใดมากกว่ากัน สามารถปฏิบัติงานร่วมกับยุทธโศกรณ์ที่มีอยู่ได้ดีหรือไม่อย่างไร (compatibility) ทำให้สามารถประเมินโอกาสที่ไทยจะทำการเจาะตลาดที่มีอยู่แล้วในประเทศนั้นๆ หรือนำผลิตภัณฑ์เข้าไปแทรกตัว เปิดตัวกับวงจรการจัดหาของประเทศเหล่านั้นให้น่าสนใจได้อย่างไร³

1.4 ระดับความพร้อมของอุตสาหกรรมป้องกันประเทศของประเทศนั้นอยู่ในระดับใด (ข้อมูลจาก Jane's) เพื่อประเมินระดับความพร้อมของประเทศเป้าหมาย เพราะโดยกรณีทั่วไป สามารถตั้งสมมติฐานได้ว่า ประเทศเป้าหมาย

มักจะต้องอุดหนุนและเลือกซื้ออุตสาหกรรมในประเทศตนเองก่อนการนำเข้าจากต่างประเทศ หากเป็นเช่นนั้น รายการสินค้าที่รัฐบาลประเทศเป้าหมายสนับสนุนสินค้าภายในของตนเอง ชำกับรายการขีดความสามารถที่ไทยมี ก็จะทำให้โอกาสการจัดหาน้อยลงไปด้วย แต่ถ้าประเทศเป้าหมายมีอุตสาหกรรมอื่นที่ไม่ซ้ำกับผลิตภัณฑ์ของไทยหรือไปอุดหนุนผลิตภัณฑ์อื่นที่ไม่ซ้ำกับของไทย โอกาสการจัดหา ก็จะมากขึ้นไปด้วย

1.5 ความสัมพันธ์ระหว่างไทยกับประเทศนั้นอยู่ในระดับใด (ในภาพรวม) เพื่อประเมินของการส่งออกยุทธโศปกรณ์ในอนาคต หากเป็นประเทศที่ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศอยู่ในระดับดี การส่งออกยุทธโศปกรณ์ไปยังประเทศนั้นจะทำให้

บรรลุเป้าหมาย มีความราบรื่น และยกระดับความสัมพันธ์ให้แน่นแฟ้นยิ่งขึ้น ในทางกลับกัน หากความสัมพันธ์ไม่ราบรื่นหรือเคยมีกรณีพิพาทกันมาก่อน จะถือว่าเป็นข้อควรระวังในการดำเนินการได้

1.6 ผลประโยชน์และความมั่นคงแห่งชาติของประเทศนั้น เน้นไปที่ภัยคุกคามประเภทใด กองทัพประเทศนั้น ใช้ยุทธโศปกรณ์ใดในการป้องกันประเทศ หรือการป้องกันประเทศ หรือภารกิจความมั่นคงภายใน เพื่อประเมินการนำเสนอยุทธโศปกรณ์ของไทยว่า ยุทธโศกรณ์นั้น ตอบโจทย์ภัยคุกคามประเทศเป้าหมายมากน้อยเพียงใดและขีดความสามารถของไทยนั้น ไทยน่าจะนำผลิตภัณฑ์ใดของบริษัทใดไปนำเสนอให้ประเทศเป้าหมาย

² การประชุม WMEAT หรือ Military Expenditures and Arms Transfers (WMEAT) 2021 เป็นการประชุมที่พิจารณาข้อมูลตัวเลขด้านงบประมาณทางการทหารต่อระบบเศรษฐกิจของประเทศที่นำเข้ายุทธโศปกรณ์ทั่วโลก แสดงให้เห็นว่า แนวโน้มงบประมาณทางการทหารเป็นปัจจัยที่สำคัญว่าประเทศจะตัดสินใจจัดหายุทธโศปกรณ์หรือไม่ อย่างไร และจากที่ใด ที่มา: World Military Expenditures and Arms Transfers 2021 Edition, DECEMBER 30, 2021, US Department of State, accessed <https://www.state.gov/world-military-expenditures-and-arms-transfers/>

³ บทความ Arms and Influence in Southeast Asia: The Link between Arms Procurement and Strategic Relations, Gavril Torrijos, September 22, 2022, CSIS (Center for Strategic and International Studies.), accessed <https://www.csis.org/blogs/new-perspectives-asia/arms-and-influence-southeast-asia-link-between-arms-procurement-and> ได้ชี้ให้เห็นว่า ประเทศในแถบเอเชียตะวันออกเฉียงใต้มีแนวโน้มที่จะพึ่งพิงผู้ส่งออกในอนาคตจากผู้ส่งออกในอดีตเสมอ เพราะจากการที่ฐานอุตสาหกรรมป้องกันประเทศยังพัฒนาได้ไม่เต็มที่ การส่งกำลังบำรุงในอนาคตต้องเป็นการส่งกำลังของบริษัทที่เป็นผู้ขายเดิม อีกทั้งปัจจัยทางค่ายของความสัมพันธ์ระหว่างประเทศที่ประเทศในแถบเอเชียตะวันออกเฉียงใต้พยายามสร้างดุลแห่งอำนาจก็เป็นส่วนหนึ่งให้พึ่งพิงผู้ขายเดิมเช่นกัน โดยเฉพาะการแข่งขันกันสร้างอิทธิพลของจีนและสหรัฐอเมริกาในปัจจุบันด้วยการศึกษานี้จึงได้เห็นว่าปัจจัยนี้เป็นปัจจัยสำคัญอย่างหนึ่ง

1.7 ประเมินโอกาสที่เทคโนโลยีทางทหารจะถูกใช้ในทางไม่ชอบด้วยกฎหมายหรือตกอยู่ในผู้ครอบครองที่ไม่พึงประสงค์ได้อย่างไร เพื่อประเมินว่า ประเทศเป้าหมายมีความเสี่ยงในการใช้งานและการครอบครองยุทธโศปกรณ์ได้ดีมากเพียงใด มีมาตรการ weapon handling ดีหรือไม่ อาจตกอยู่ในมือผู้ไม่ประสงค์ดีหรือผู้ก่อการร้ายหรือไม่ หากเรื่องดังกล่าวเป็นปัญหา อาจจะทำให้ไทยไม่พิจารณาส่งออกไปได้

1.8 กองทัพมีส่วนในการการละเมิดสิทธิมนุษยชนในประเทศอยู่ในระดับใด เพื่อประเมินว่า หากประเทศใดมีระดับความรุนแรงการละเมิดสิทธิมนุษยชนสูง ประเทศไทยต้องพิจารณาอย่างละเอียดถี่ถ้วนในการส่งออก เพราะอาจผิดกฎหมายหรือข้อตกลงระหว่างประเทศ หรือจะทำให้ได้รับการวิพากษ์วิจารณ์อย่างกว้างขวางจากการตัดสินใจที่รอบด้านและได้รับการคัดค้านจากประชาคมนานาชาติ

1.9 การส่งออกหรือถ่ายเทอาวุธจะทำให้เสถียรภาพในภูมิภาคและดุลอำนาจทางทหารเปลี่ยนไปหรือไม่ มากน้อยแค่ไหน เพื่อประเมินว่า การส่งออกอาวุธของไทยจะส่งผลต่อเสถียรภาพความมั่นคงในภูมิภาคของประเทศเป้าหมายมาก

น้อยเพียงใด ทำให้ดุลอำนาจในภูมิภาคเปลี่ยนไปมากน้อยแค่ไหนหรือไม่ ส่วนมากแล้ว ระดับการส่งออกของไทย โดยเฉพาะยุทธโศปกรณ์ตามแบบ อยู่ในระดับต่ำมาก สำหรับยุทธโศปกรณ์ตามแบบ จึงเป็นข้อพิจารณาที่มีน้ำหนักน้อย แต่หากเป็น small arms หรืออาวุธที่มีขนาดเล็ก หรืออาวุธประจำกาย อาจส่งผลต่อสันติภาพระหว่างประเทศและความมั่นคงได้ เป็นต้น

ในการพิจารณาข้อ 1-9 นั้น ช่องสุดท้ายจะสรุปว่า ปัจจัยภาพรวมเป็นอย่างไร เหมาะสมหรือไม่ สมควรดำเนินการอย่างไร ในด้านอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ ทั้งผลิตภัณฑ์ของบริษัทอุตสาหกรรมป้องกันประเทศของไทยและของสหป. เพื่อประเมินภาพรวมและให้ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายกับสถานเอกอัครราชทูต สถานทูต สถานกงสุล ผู้ช่วยทูตทหาร ผู้ช่วยทูตพาณิชย์ของไทย ในประเทศเป้าหมายว่าควรจะสนับสนุน นำเสนอ หรือนำผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมป้องกันประเทศด้านใด บริษัทใด เข้าแข่งขันเป็นพิเศษ หรือควรริเริ่มหรือต่อยอดความร่วมมือด้านใดเป็นพิเศษหรือไม่อย่างไร

ปัจจัยที่ใช้ในการพิจารณาการส่งออกยุทธโศปกรณ์ไปยังต่างประเทศ

ส่วนที่ 2 ตารางวิเคราะห์

ประเทศเป้าหมาย

รายชื่อประเทศเป้าหมาย	
คุณลักษณะทางภูมิศาสตร์จากชายแดนไทย (ทางบก ทางเรือ ทางอากาศ) ⁵	- ทางบกและทางอากาศ ใกล้ชิดชายแดนไทยมาก - โอกาสถูกลักลอบนำเข้าโดยหรือเกิดความขัดแย้งกับไทยทางบกและทางอากาศอยู่ในระดับต่ำมาก
แนวโน้มงบประมาณทางการทหารเป็นอย่างไร มากขึ้นหรือน้อยลง (ข้อมูลจาก Jane's หรือ World Bank) ⁶	งบประมาณทหารอยู่ระดับต่ำที่สุดในอาเซียน (ร้อยละ 0.2 ของ GDP) ส่วนใหญ่การพัฒนาทางทหารขึ้นอยู่กับ foreign aid จากรัสเซียและจีน หากไทยจะส่งออก อาจต้องมี financial assistance, soft-loan banking เพื่อเพิ่มโอกาสขายให้มาก
การนำเข้า/ส่งออกอาวุธในอดีต ส่วนใหญ่มาจากประเทศใด (ข้อมูลจาก Jane's) ⁷	ยุทธโศปกรณ์ทางบกและทางอากาศ มาจากรัสเซียและจีน เป็นหลัก รองลงมาคือเวียดนาม และยูเครน ขณะนี้รัสเซียมีความขัดแย้งอยู่ ทำให้ระดับการช่วยเหลือผ่อนผันอิทธิพลลง จีนได้มีบทบาทมากขึ้น คู่แข่งการเจาะตลาดอาวุธของลาวน่าจะเป็นผลิตภัณฑ์จากจีนเป็นหลัก
ระดับความพร้อมของอุตสาหกรรมป้องกันประเทศของประเทศนั้นอยู่ในระดับใด (ข้อมูลจาก Jane's) ⁸	เนื่องจากงบประมาณทางการทหารที่ต่ำ และส่วนใหญ่เป็นการจ่ายเงินเดือน ทำให้ระดับขีดความสามารถและการลงทุนอุตสาหกรรมป้องกันประเทศภายในอยู่ในระดับต่ำที่สุดในอาเซียน ประเทศไทยสามารถเสนอขายยุทธโศปกรณ์ทางบกหรือเรือขนาดเล็กที่ปฏิบัติในแม่น้ำได้เท่านั้น เพราะไม่มีกองทัพเรือรบที่ปฏิบัติการในทะเลเปิด
ความสัมพันธ์ระหว่างไทยกับประเทศนั้นอยู่ในระดับใด (ในภาพรวม) ⁹	ทั้ง intention และ capability ของทั้งสองประเทศ ไม่มีทำที่เป็นภัยต่อกัน ทำให้ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศของไทยและลาวมีความสัมพันธ์ในระดับที่ราบรื่น
ผลประโยชน์และความมั่นคงแห่งชาติของประเทศนั้น เน้นไปที่ภัยคุกคามประเภทใด ใช้ยุทธโศปกรณ์ใดในการป้องกันปรามหรือการป้องกันประเทศ ¹⁰	ภัยคุกคามหลักจะเป็นในเรื่องของระเบิดแสวงเครื่อง หรืออัมmunitionที่ยังไม่ระเบิด (UXO-unexploded ordnance) ใต้ดิน ที่เหลือมาจากสงครามในอดีต นอกจากนี้ ยังมีการโจมตีด้วยอาวุธปืนเล็กและระเบิดต่อเป้าหมายพลเรือนและพ่อค้าชาวจีนในประเทศทางตอนเหนืออยู่ด้วย สิ่งนี้เป็นภัยคุกคามปัจจุบันต่อประชาชน ปัญหาความมั่นคงภายในกับกบฏม้งได้คลี่คลายไปมาก ส่วนสถานการณ์กับประเทศเพื่อนบ้านค่อนข้างปกติ

⁴ ประเทศเหล่านี้ มี potential ด้านการขาย รวมทั้งมีสถานเอกอัครราชทูต สถานทูต และผู้ช่วยทูตฝ่ายทหารบก ฝ่ายทหารเรือ และฝ่ายทหารอากาศ ปฏิบัติงานอยู่ด้วย

⁵ เพื่อประเมินโอกาสที่จะเป็นภัยคุกคามกับไทย ทั้งทางบก ทางเรือ และทางอากาศ จากความใกล้ชิด-ไกลทางชายแดน โดยควบคู่การพิจารณาด้าน intention และ capability

⁶ เพื่อการประมาณการกำลังซื้อในอนาคต หากมีแนวโน้มงบประมาณทางทหารที่สูงขึ้น ก็คาดการณ์ได้ว่า ประเทศเป้าหมายมีกำลังซื้อที่สูงขึ้น หรือพิจารณา source of income ของลูกค้าว่าแหล่งเงินมาจากไหน มีความเป็นไปได้สู่การจัดหาสินค้าจากไทยหรือไม่

⁷ เพื่อศึกษาว่า ปัจจุบันประเทศเป้าหมายนั้น พึ่งพิงประเทศใด ทำให้สามารถประเมินโอกาสที่ไทยจะทำการเจาะตลาดที่มีอยู่แล้วในประเทศนั้นๆ หรือนำผลิตภัณฑ์เข้าไปแทรกตัว เปิดตัวกับวงจรการจัดหาของประเทศเหล่านั้นให้น่าสนใจได้อย่างไร

⁸ เพื่อประเมินระดับความพร้อมของประเทศเป้าหมาย เพราะประเทศเป้าหมายมักจะต้องอุดหนุนอุตสาหกรรมในประเทศตนเองก่อนการนำเข้าจากต่างประเทศ หากเป็นเช่นนั้น รายการสินค้าที่รัฐบาลประเทศเป้าหมายสนับสนุนสินค้าภายในของตนเอง ก็จะทำให้โอกาสการจัดหาจากประเทศไทยน้อย แต่ถ้าประเทศเป้าหมายมีอุตสาหกรรมอื่นที่ไม่เข้ากับผลิตภัณฑ์ของไทยหรือไปอุดหนุนผลิตภัณฑ์อื่นที่ไม่เข้ากับของไทย โอกาสการจัดหาที่จะมากขึ้นไปด้วย

⁹ เพื่อประเมินของการส่งออกยุทธโศปกรณ์ในอนาคต หากเป็นประเทศที่มีความสัมพันธ์ระหว่างประเทศอยู่ในระดับดี การส่งออกยุทธโศปกรณ์ไปยังประเทศนั้นจะทำให้บรรดาเป้าหมาย มีความราบรื่น และยกระดับความสัมพันธ์ให้แน่นแฟ้นยิ่งขึ้น

¹⁰ เพื่อประเมินการนำเสนอยุทธโศปกรณ์ของไทยว่าตอบโจทย์กับคุกคามประเทศเป้าหมายมากน้อยเพียงใด ไทยน่าจะนำผลิตภัณฑ์ใดของบริษัทใดไปนำเสนอให้ประเทศเป้าหมาย

รายชื่อประเทศเป้าหมาย ⁴	ลาว (ต่อ)
ประเมินโอกาสที่เทคโนโลยีทางทหาร จะถูกใช้ในทางไม่ชอบด้วยกฎหมาย หรือตกอยู่ในผู้ครอบครองที่ไม่พึงประสงค์ได้อย่างไร ¹¹	ถือว่าปลอดภัย เพราะสถานการณ์ความมั่นคงภายในค่อนข้างสงบ เจ้าหน้าที่ทางทหารไม่ค่อยมีประวัติการก่ออาชญากรรมการลักขโมยอาวุธส่งให้กลุ่มก่อการร้ายหรือกลุ่มแบ่งแยกดินแดน
กองทัพมีส่วนในการการละเมิดสิทธิมนุษยชนในประเทศอยู่ในระดับใด ¹²	ส่วนใหญ่ผู้ก่อความไม่สงบ จะมีเป็นเป้าหมายพลเรือนที่เป็นผู้ประกอบการชาวจีนและสิ่งปลูกสร้างของจีน จากกลุ่มที่ไม่เห็นด้วยในการเข้ามาประกอบธุรกิจของจีนในทางตอนเหนือของประเทศลาว ส่วนกองทัพลาว มีบทบาทละเมิดสิทธิมนุษยชนในระดับต่ำมาก
การส่งออกหรือถ่ายเทอาวุธจะทำให้เสถียรภาพในภูมิภาคและดุลอำนาจทางทหารเปลี่ยนไปหรือไม่ มากน้อยแค่ไหน ¹³	ด้วยโอกาสการสั่งซื้อขนาดใหญ่มีความเป็นไปได้น้อยมาก และกองทัพลาวปัจจุบันยังมียุทธโศปกรณ์ที่ไม่เพียงพอต่อการปฏิบัติการ แม้อุตสาหกรรมป้องกันประเทศจะส่งออกไปยังลาวได้ ดุลอำนาจทางทหารและเสถียรภาพในภูมิภาคจะเปลี่ยนแปลงน้อยมาก
ภาพรวมเป็นอย่างไร เหมาะสม หรือไม่สมควรดำเนินการอย่างไรในด้านอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ ¹⁴ ทั้งผลิตภัณฑ์ของบริษัทอุตสาหกรรมป้องกันประเทศของไทยและของ สทป.	ยุทธโศปกรณ์ที่น่าจะมี priority อันดับต้นๆ น่าจะเป็น หุ่นยนต์เก็บกู้วัตถุระเบิด เพื่อตรวจจับระเบิด UXO ที่กระจายอยู่ทั่วประเทศ อันเป็นภัยคุกคามชีวิตและทรัพย์สินลำดับต้นๆ นอกจากนี้ บริษัทยานยนต์ทางบกและอวกาศหรือกระสุน น่าจะได้รับโอกาสประชาสัมพันธ์ในลำดับแรกๆ ส่วนยุทธโศปกรณ์ทางเรื่อนั้น อาจจะเป็นบริษัทที่เชี่ยวชาญการต่อเรือขนาดเล็กมากกว่า เพราะลาวมีกองทัพเรือสำหรับการปฏิบัติการข้ามลำน้ำเท่านั้น ไม่มีทะเลเปิด

รายชื่อประเทศเป้าหมาย	กัมพูชา
คุณลักษณะทางภูมิศาสตร์จากชายแดนไทย (ทางบก ทางเรือ ทางอากาศ)	- ทางบก ทางเรือ และทางอากาศ มีความใกล้ชิดมาก - โอกาสรุกร้าอธิปไตยหรือเกิดความขัดแย้งกับไทยทางบก ทางทะเล และทางอากาศ อยู่ในระดับสูงมาก มีประวัติการปะทะทางชายแดนทางบกมาแล้วอย่างหนัก ส่วนทางทะเลมีพื้นที่ทับซ้อนอยู่ทางทะเล แต่ยังไม่มีการขัดกันทางอาวุธที่ชัดเจน
แนวโน้มงบประมาณทางทหารเป็นอย่างไร มากขึ้นหรือน้อยลง (ข้อมูลจาก Jane's หรือ World Bank)	งบประมาณทหารอยู่ที่ร้อยละ 2.4 ของ GDP ¹⁵ อันเป็นตัวเลขที่ตั้งเป้าหมายโดยแผนพัฒนาเศรษฐกิจแห่งชาติ นับเป็นตัวเลขที่สูงขึ้นมากจากร้อยละ 1.1 ในปี 2005 ในจำนวนนี้ ปัจจุบัน งบประมาณการจัดหาคงตัวอยู่ที่ร้อยละ 10-11 ของงบประมาณทหาร ซึ่งถือว่าต่ำมาก โดยปกติแล้วด้านยุทธโศปกรณ์เน้นการรับบริจาคและการจัดหาผ่าน soft-loan จากจีนและรัสเซียเป็นหลัก โดยเฉพาะยานเกราะและรถบรรทุก โดยไม่ค่อยปรากฏยุทธโศปกรณ์ของประเทศตะวันตกในตลาดอาวุธของกัมพูชา เพราะมี concern เรื่อง human rights, human trafficking และความใกล้ชิดจากจีน ในทุกๆ ปี กองทัพพบได้รับงบประมาณทหารเป็นสัดส่วนที่สูงที่สุด (สัดส่วนร้อยละ 82 ร้อยละ 12 และ 4 สำหรับกองทัพบก กองทัพเรือ และกองทัพอากาศ)

¹¹ เพื่อประเมินว่า ประเทศเป้าหมายมีความเสี่ยงในการใช้งานและการครอบครองยุทธโธปกรณ์ได้ดีมากเพียงใด หากเรื่องดังกล่าวเป็นปัญหา อาจจะทำให้ไทยไม่พิจารณาส่งออกไปได้

¹² เพื่อประเมินว่า หากประเทศใดมีระดับความสุ่มเสี่ยงการละเมิดสิทธิมนุษยชนสูง ประเทศไทยต้องพิจารณาอย่างละเอียดถี่ถ้วนในการส่งออก เพราะอาจจะทำให้ได้รับการวิพากษ์วิจารณ์อย่างกว้างขวางจากการตัดสินใจที่ไม่รอบคอบ

¹³ เพื่อประเมินว่า การส่งออกอาวุธของไทยจะส่งผลกระทบต่อเสถียรภาพความมั่นคงในภูมิภาคของประเทศเป้าหมายมากน้อยเพียงใด ทำให้ดุลอำนาจในภูมิภาคเปลี่ยนไปมากน้อยแค่ไหนหรือไม่

¹⁴ เพื่อประเมินภาพรวมและให้ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายกับสถานเอกอัครราชทูต สถานทูต สถานกงสุล ผู้ช่วยทูตทหาร ผู้ช่วยทูตพาณิชย์ของไทย ในประเทศเป้าหมายว่าควรจะสนับสนุน นำเสนอ หรือนำผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมป้องกันประเทศด้านใด บริษัทใด เข้าแข่งขันเป็นพิเศษ หรือควรริเริ่มหรือต่อยอดความร่วมมือด้านใดเป็นพิเศษหรือไม่อย่างไร

¹⁵ อาจจะดูเหมือนว่างบประมาณสูงต่อ GDP แต่จริงๆ แล้ว กัมพูชาเป็นหนึ่งในประเทศที่ยากจนที่สุดในเอเชีย GDP เองก็ต่ำมาก ทำให้ร้อยละ 2.4 นั้นถือว่าน้อยมาก และส่วนใหญ่ (ร้อยละ 60-70) ใช้ในด้านการจ่ายเงินเดือนทหาร เครื่องแบบ อาวุธประจำกาย เพราะเป็นกองทัพที่มีการใช้กำลังพลจำนวนมาก

รายชื่อประเทศเป้าหมาย	กัมพูชา (ต่อ)
การนำเข้า/ ส่งออกอาวุธในอดีต ส่วนใหญ่มาจากประเทศใด (ข้อมูลจาก Jane's)	ยุทธโธปกรณ์ในอดีตส่วนใหญ่นำเข้า (ทั้งมือหนึ่งและมือสอง) จากจีนและรัสเซียเป็นหลัก (โดยมีรถถังหลักจากโปแลนด์) โดยเฉพาะกองทัพบกและกองทัพอากาศ ปัจจุบันรัสเซียลดบทบาทลงไปอย่างสำคัญ ทำให้เป็น supplier รายหลักในตลาดอาวุธ การฝึกทางทหาร และการใช้พื้นที่ (ทั้งทางบกและทางเรือ) ทางทหารในกัมพูชามากขึ้นเรื่อยๆ พร้อมๆ กับการที่สหรัฐอเมริกาคว่ำบาตรทางการค้าอาวุธในกัมพูชาไปเมื่อเดือนธันวาคม 2021 ที่ผ่านมา รายการการจัดหาล่าสุดที่นำเสนอใจคือการจัดหาถังจรวดหลายลำกล้อง RM-70 จำนวน 5 คัน จากสโลวเกีย เสริมกำลังยิงจาก BM-21 ที่มีอยู่แล้ว 8 คัน และการจัดหาเฮลิคอปเตอร์ (-9 จำนวน 12 ลำจากจีน โดยจีนให้เครดิตการจัดหาด้วย
ระดับความพร้อมของอุตสาหกรรมป้องกันประเทศของประเทศนั้นอยู่ในระดับใด (ข้อมูลจาก Jane's)	จากรายงาน Jane's บ่งชี้ว่า กัมพูชาปราศจากภาคเอกชนด้านอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ ยุทธโธปกรณ์อาศัยการบริจาค การจัดหาดำเนินการ และการรับมอบจากต่างประเทศทั้งหมดปรากฏรายงานเพียงโรงงานที่ร่วมมือกับเกาหลีเหนือเพื่อการผลิตอาวุธปืนและกระสุนขั้นมูลฐาน รวมถึงการซ่อมบำรุงรถถังและอาวุธประจำกายด้วย อีกโรงงานหนึ่งคือ Techo Hun Sen Military Technical Institute ที่จังหวัด Kampong Spue โรงงานนี้ทำการพัฒนาขีดความสามารถทางทหารบางอย่าง ที่คาดว่าจะเป็นการซ่อมบำรุงอุปกรณ์ทางทหาร แต่ไม่ปรากฏข้อมูลที่แน่ชัด มีรายงานว่าจีนและเวียดนามได้มีส่วนร่วมการพัฒนาโรงงานนี้ด้วย ส่วนยุทธโธปกรณ์ทางบกและทางอากาศนั้นพึ่งพาจีน รัสเซียและเวียดนามเป็นหลัก
ความสัมพันธ์ระหว่างไทยกับประเทศนั้นอยู่ในระดับใด (ในภาพรวม)	มีกรณีพิพาทและประวัติการปะทะกันด้วยกำลังทหารในปี 2553-2554 โดยกัมพูชาใช้รถถังจรวดหลายลำกล้อง BM-21 เป็นยุทธโธปกรณ์หลักที่ยิงเข้ามาในฝั่งไทย ดังนั้น การขายยุทธโธปกรณ์ให้กับกัมพูชาเป็นเรื่องอ่อนไหวและต้องพิจารณารอบด้านว่าผู้ซื้อจะนำไปใช้ในทางที่เป็นภัยคุกคามกับไทยหรือไม่
ผลประโยชน์และความมั่นคงแห่งชาติของประเทศนั้น เน้นไปที่ภัยคุกคามประเภทใด ใช้ยุทธโธปกรณ์ใดในการป้องกันหรือการป้องกันประเทศ	ข้อมูลจาก Jane's บ่งชี้ว่าภัยคุกคามระดับชาติของกัมพูชา ในระดับที่จะก่อเป็นสงครามระหว่างประเทศนั้นมีโอกาสที่ต่ำ อีกทั้งความสัมพันธ์ที่ดีกับจีน มีแต่ความเสี่ยงด้านการปะทะทางชายแดนทางบกและทางทะเลกับประเทศไทยเป็นหลัก จากการวิเคราะห์การจัดหาล่าสุดของกัมพูชา กัมพูชาให้ความสำคัญกับการครอบครองจรวดหลายลำกล้อง BM-21 และ RM-70 และเคยนำมาใช้ในสถานการณ์จริงอีกด้วย ส่วนภัยความมั่นคงภายในนั้นมีหลากหลายปัญหาที่มีความรุนแรง ไม่ว่าจะเป็น การเข้ามามีอิทธิพลของชาวจีนชนานใหญ่แล้วถูกตักเป็นเป้าของอาชญากรรม การประท้วง (civil unrest) การวางระเบิดที่มีเหตุทางการเมือง การฟอกเงินจากคาสีโน การค้าอาวุธเถื่อน การค้ามนุษย์ ค้าสัตว์ป่าผิดกฎหมาย ยาเสพติดและอาชญากรรมข้ามชาติรูปแบบต่างๆ
ประเมินโอกาสที่เทคโนโลยีทางทหารจะถูกใช้ในทางไม่ชอบด้วยกฎหมายหรือตกอยู่ในผู้ครอบครองที่ไม่พึงประสงค์ได้อย่างไร	มีโอกาสที่ผลิตภัณฑ์ความมั่นคงจะตกอยู่ในมือผู้ไม่พึงประสงค์สูงมาก เนื่องจากปัญหาการฟอกเงินเป็นเหตุหลัก โดยมีปัจจัยคือการกำกับดูแลและธรรมาภิบาลที่ต่ำ เป็นสังคมที่ใช้เงินสดลลารในตลาดค้าขาย การควบคุมคาสีโนที่หละหลวม (และชาวจีนชาวไทย เป็นลูกค้าที่ใช้บริการต่อเนื่อง) ภาวการณ์เงินที่โตไว และการกำกับดูแลสถาบันการเงินที่ไร้ประสิทธิภาพ ประชาชนที่ชอบการเสี่ยงพนันจากคาสีโนและหวย ชายแดนที่ไร้ไหล่ ทั้งหมดนี้เป็นสิ่งที่ทำให้การฟอกเงินแก้ไขได้ยากมาก และอาวุธสงคราม เช่น อาวุธประจำกาย ระเบิด จรวดต่อสู้รถถัง ระเบิดแสวงเครื่อง และอื่นๆ เป็นสินค้าหนึ่งที่มีความต้องการจากผู้มีอิทธิพล และถูกขายในตลาดมืดเช่นกัน
กองทัพมีส่วนในการการละเมิดสิทธิมนุษยชนในประเทศอยู่ในระดับใด	รายงานกระทรวงการต่างประเทศของสหรัฐ(https://cambojanews.com/u-s-report-highlights-human-rights-abuses-by-cambodian-armed-forces/) รายงานว่า ทหารและตำรวจของกัมพูชามีการละเมิดสิทธิมนุษยชนและใช้กำลังแก่ประชาชนผู้ต่อต้านรัฐบาลนายนริศนา ชัยวงศ์มุนี ด้วยการทรมาน การใช้กำลัง การละเมิดด้วยการใช้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์รบกวนสิทธิของประชาชนที่วิจารณ์รัฐบาล และมีปัญหาด้านที่ดินทำกิน อย่างไรก็ตาม เจ้าหน้าที่รัฐของกัมพูชาได้ให้การปฏิเสธทั้งหมด โดยกล่าวว่าเป็นการบังคับใช้กฎหมาย และดำเนินการตามที่หมายศาล ตามปกติ ไม่ได้สะท้อนสถานการณ์ที่แท้จริงในกัมพูชา
การส่งออกหรือถ่ายเทอาวุธจะ	กัมพูชามีกลยุทธการได้มาของอาวุธที่เน้นไปที่การรับบริจาคให้เปล่าและสินค้ามือสองจากผู้ใดที่ดำเนินการให้ การถ่ายเท

ทำให้เสียภาพในภูมิภาคและดุลอำนาจทางทหารเปลี่ยนไปหรือไม่ มากน้อยแค่ไหน	อาวุธหรือสินค้าผลิตภัณฑ์ความมั่นคง หรือเครื่องจักรอุปกรณ์ทางเทคโนโลยีใดๆ ที่สามารถใช้ในด้านความมั่นคงได้จากประเทศไทย ไม่ว่าจะเป็นการขายหรือการให้บริการ ถือว่าจะเกิดผลลัพธ์เชิงลบกับประเทศไทยอย่างมาก เพราะจากรายงานของ Jane's นั้นได้กล่าวไว้อย่างชัดเจนว่าไทยเป็นคู่ขัดแย้งโดยตรงของกัมพูชา
---	---

รายชื่อประเทศเป้าหมาย	กัมพูชา (ต่อ)
ภาพรวมเป็นอย่างไร เหมาะสม หรือไม่ สมควรดำเนินการอย่างไรในด้านอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ ทั้งผลิตภัณฑ์ของบริษัทอุตสาหกรรมป้องกันประเทศของไทยและของสหป.	ในภาพรวมนั้น แม้ว่าสถานการณ์ไทย/ กัมพูชาจะยังปกติอยู่ แต่รายงานของ Jane's ที่ระบุไว้และสถานการณ์รอบด้านได้บ่งชี้ชัดเจนว่า การให้การสนับสนุนผลิตภัณฑ์ความมั่นคงที่กัมพูชาสามารถใช้ในการทหารจะส่งผลกระทบต่อความสัมพันธ์ไทยกับประเทศต่างๆ การดำเนินนโยบายต่างประเทศและความมั่นคงของไทยอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ เนื่องจากประเทศไทยเป็นคู่ขัดแย้งโดยตรงของกัมพูชา พิสัยของ BM-21 และ RM-70 บ่งชี้ชัดเจนว่ามีเพียงประเทศไทยประเทศเดียวเท่านั้นที่เป็นเป้าหมาย ที่ทั้งๆ ที่กัมพูชา งบประมาณการจัดหาจำกัด ยังได้จัดหาเพิ่มจำนวนหลายระบบ หากอุตสาหกรรมป้องกันประเทศของไทย ไปมีปฏิสัมพันธ์ด้วย ถือว่ามีโอกาสที่ผลิตภัณฑ์ความมั่นคงจะตกอยู่ในกลุ่มผู้ไม่พึงประสงค์มีอยู่สูงมาก อีกทั้งมีรายงานการละเมิดสิทธิมนุษยชนโดยทหารและตำรวจกัมพูชาอีกด้วย ปัจจัยเหล่านี้เป็นตัวชี้วัดที่สำคัญที่ตอกย้ำความไม่เหมาะสมของการดำเนินการใดๆ กับกัมพูชาอย่างชัดเจน ยกเว้นอยู่กรณีเดียวคือ การช่วยเหลือทางมนุษยธรรมหรือการค้าและภัยประชาชนตามแนวชายแดนเท่านั้น ที่เป็นปัจจัยเชิงบวกที่อาจอำนวยความสะดวกต่อการค้าขายผลิตภัณฑ์ความมั่นคงจากไทยไปสู่กัมพูชาได้ ผลิตภัณฑ์ที่สมควรไปนำเสนอ น่าจะเป็นหุ่นยนต์เก็บกู้วัตถุระเบิดแบบต่างๆ ของ สหป. หรือโครงการ COP ที่จัดทำแผนที่สถานการณ์ HADR เท่านั้น ประเด็นผลิตภัณฑ์ความมั่นคงอื่น ๆ โดยเฉพาะสิ่งที่จะส่งผลกระทบต่อการใช้งานทางทหาร เช่น ยานเกราะล้อยาง จรวดหลายลำกล้อง เรือแบบต่างๆ หรืออุปกรณ์เทคโนโลยีขั้นสูงต่าง ๆ ควรจะหลีกเลี่ยงทั้งสิ้น

รายชื่อประเทศเป้าหมาย	อินโดนีเซีย
คุณลักษณะทางภูมิศาสตร์จากชายแดนไทย (ทางบก ทางเรือ ทางอากาศ)	- ทางบก ทางทะเลและทางอากาศ ค่อนข้างห่างไกล - โอกาสรุกรานโดยเรือหรือเกิดความขัดแย้งกับไทยทางบก ทางทะเล และทางอากาศอยู่ในระดับต่ำมาก
แนวโน้มงบประมาณทางทหารเป็นอย่างไร มากขึ้นหรือน้อยลง (ข้อมูลจาก Jane's หรือ World Bank)	งบประมาณทรงตัวอยู่ที่ร้อยละ 0.7 ของ GDP ¹⁶ ซึ่งถือว่าปรับลดลงจากร้อยละ 1.5 ของ GDP ในปี 2014 และยังมีนโยบายการเงินของกองทัพที่น่าสนใจคือ zero growth policy ¹⁷ นโยบาย Minimum Essential Force ¹⁸ และการมุ่งเป้าหมายให้งบประมาณทหารขึ้นไปถึงร้อยละ 1 ของ GDP นอกจากนี้ภาครัฐยังใช้ Exim Bank เพื่อให้เงินกู้การซื้ออาวุธอีกด้วย
การนำเข้า/ส่งออกอาวุธในอดีต ส่วนใหญ่มาจากประเทศใด (ข้อมูลจาก Jane's)	การจัดหาจะต้องเริ่มจากรัฐวิสาหกิจในประเทศเป็นลำดับแรก (PT Pindad, PT Pal, PT DI) หากไม่สามารถตอบสนองความต้องการได้จึงค่อยจัดหาต่างประเทศ ส่วนการนำเข้านั้นมาจากหลากหลายประเทศ ทั้งรัสเซีย อเมริกา ประเทศแถบยุโรป และมีการแข่งขันระหว่างกันที่รุนแรง เพราะมีกองทัพขนาดใหญ่และ ต้องดูแลหัวองอากาศ และน่านน้ำที่กว้างใหญ่อีกด้วย

¹⁶ ตัวเลขว้อยละ 0.7 ของ GDP นั้นอาจจะดูเหมือนมีงบประมาณทางทหารที่น้อย แต่มูลค่า real term นั้นอยู่สูงลำดับต้นๆ ของอาเซียน เพราะในความเป็นจริงแล้วอินโดนีเซียเป็นประเทศขนาดใหญ่ ประชากรกว่า 250 ล้านคน ทำให้ GDP ของอินโดนีเซียนั้นสูงเป็นลำดับที่ 1 ในอาเซียน เมื่อกล่าวว่ายู่ที่ร้อยละ 0.7 ของ GDP จึงถือว่าอยู่ในระดับที่สูงมาก (GDP มากกว่าประเทศไทย 2.5 เท่า)

¹⁷ เป็นนโยบายที่กำหนดให้งบการเพิ่มงบประมาณด้านบุคลากรของกองทัพ (เงินเดือน สวัสดิการ) และกิจกรรมที่ไม่เกี่ยวข้องกับการทหาร (non-core military activities) เพื่อปรับเข้มงวดไปยังการจัดซื้อยุทโธปกรณ์ให้มากขึ้น

¹⁸ เป็นนโยบายหมายความถึงขีดความสามารถที่วางอยู่บนรากฐานของการป้องกันประเทศและระดับกองกำลังที่สามารถรับประกันการได้มาของผลประโยชน์ทางการทหารระดับยุทธศาสตร์อย่างทันทั่วทั้งที่ ที่ซึ่งลำดับความเร่งด่วนของการจัดหาอาวุธนั้นมีเพื่อการพัฒนาความเข้มแข็งทางทหารขั้นต่ำที่สุด หรือการจำหน่ายยุทธภัณฑ์อื่น ๆ ที่ใช้การไม่ได้ออกไป

รายชื่อประเทศเป้าหมาย	อินโดนีเซีย (ต่อ)
ระดับความพร้อมของอุตสาหกรรมป้องกันประเทศของประเทศนั้นอยู่ในระดับใด (ข้อมูลจาก Jane's)	มีหน่วยงานที่มีขีดความสามารถเฉพาะด้านการพัฒนายุทธโปกรณ์อย่างครบวงจรตอบสนองความต้องการของกองทัพบก กองทัพเรือ และกองทัพอากาศ โดยทั้งหมดเป็นรัฐวิสาหกิจ ¹⁹ นอกจากนี้ยังมีบริษัทย่อยอื่น ๆ ราว 15-20 บริษัทที่มีผลผลิตด้านอุตสาหกรรมป้องกันประเทศด้วย อย่างไรก็ตาม ฐานการผลิตอุตสาหกรรมเหล่านี้ ส่วนใหญ่ทำการผลิตตามใบอนุญาตที่มีเทคโนโลยีในระดับต่ำที่เรียกว่า Third-Tier ²⁰
ความสัมพันธ์ระหว่างไทยกับประเทศนั้นอยู่ในระดับใด (ในภาพรวม)	ความสัมพันธ์อยู่ในระดับดี ที่ผ่านมามีการดำเนินการซื้อรบภายใต้รหัสการฝึก Cobra Gold และแลกเปลี่ยนนายทหารในหลักสูตรต่างๆอย่างต่อเนื่อง และไทยเป็นลูกค้าPTDI และ PT Pindad อีกด้วย
ผลประโยชน์และความมั่นคงแห่งชาติของประเทศนั้น เน้นไปที่ภัยคุกคามประเภทใด ใช้ยุทธโปกรณ์ใดในการป้องปรามหรือการป้องกันประเทศ	แม้ว่าปัจจุบันไม่ปรากฏภัยคุกคามทางทหารที่ชัดเจน แต่ยังมีความขัดแย้งทางการเมืองระหว่างประเทศอย่างต่อเนื่อง ทั้งออสเตรเลีย มาเลเซียและสิงคโปร์ แต่ยังไม่ได้ระดับไปสู่ความขัดแย้งทางทหารกองทัพอินโดนีเซียเป็นกองทัพขนาดใหญ่ เพราะมีพื้นที่รับผิดชอบทั้งทางบกและทางทะเลที่กว้างขวาง ทำให้มีความต้องการยุทธโปกรณ์ในระดับสูง
ประเมินโอกาสที่เทคโนโลยีทางทหารจะถูกใช้ในทางไม่ชอบด้วยกฎหมายหรือตกอยู่ในผู้ครอบครองที่ไม่พึงประสงค์ได้อย่างไร	โอกาสที่อาวุธจะไปตกอยู่ในมือผู้ไม่พึงประสงค์มีน้อย เพราะปัจจุบันกองทัพอินโดนีเซียมีความเป็นมืออาชีพมากขึ้นทั้งในทางการเมืองและในทางวิชาชีพ ไม่ค่อยปรากฏข่าวว่ากองทัพทำอาวุธสูญหายหรือถูกปล้นชิงจากคลังอาวุธไปสู่แหล่งอื่น
กองทัพมีส่วนในการการละเมิดสิทธิมนุษยชนในประเทศอยู่ในระดับใด	รายงานของ UN บ่งชี้ว่ากองทัพและตำรวจมีส่วนในการสลายการชุมนุมที่ปราศจากอาวุธด้วยวิธีการที่รุนแรงถึงขั้นมีการใช้กระสุนจริงต่อประชาชนที่เรียกร้องสิทธิการเข้าถึงที่ดินและสิ่งแวดล้อมหรือการทำเหมือง
การส่งออกหรือถ่ายเทอาวุธจะทำให้เสถียรภาพในภูมิภาคและดุลอำนาจทางทหารเปลี่ยนไปหรือไม่ มากน้อยแค่ไหน	การส่งออกอาวุธไปยังอินโดนีเซีย ไม่ทำให้ดุลอำนาจทางทหารเปลี่ยนไปมากนัก เพราะปัจจุบันอินโดนีเซียไม่ได้มี immediate threats ที่ชัดเจน แต่จะเน้นด้านการฝึกกำลังพล การป้องกันประเทศและการบังคับใช้กฎหมายในระดับปกติเท่านั้น

¹⁹ PT Pindad ที่เชี่ยวชาญด้านยานรบทางบกและกระสุนหรืออัมmunition PT Dahana ที่เชี่ยวชาญด้านวัตถุระเบิด กองกำลังทางเรือมี PT Pal ในการบริการต่อเรือ ส่วนกำลังทางอากาศมี PT Dirgantara Indonesia ที่รับผิดชอบด้านการประกอบอากาศยานและวิศวกรรมอากาศยาน รัฐวิสาหกิจทั้ง 4 มีเจ้าหน้าที่ประมาณ 9,000 คนและได้รับการสนับสนุนและควบคุมการปฏิบัติงานภายใต้รัฐธรรมนูญว่าการรัฐวิสาหกิจและอยู่ภายใต้กฎหมาย Defence Industry Bill

²⁰ เช่น การผลิตโครงอากาศยานปีกหมุนและปีกนึ่งสำหรับการขนส่งระดับกลางและเล็ก ขีดความสามารถการวิจัย พัฒนาและผลิตรายทางบกเช่น รถลำเลียงพลหุ้มเกราะ (นั่นคือ รถหุ้มเกราะ Anoa อุตสาหกรรมที่อาจเรียกได้ว่าประสบความสำเร็จสูงสุด เพราะสามารถผลิตได้เองทั้งสายการผลิต) อุปกรณ์ติดต่อสู้สารที่ไม่ซับซ้อน ยานรบทางเรือชั้น 3 เช่น เรือตรวจการณ์ใกล้ฝั่ง เรือเร็วหรือเรือยาง การผลิตเครื่องกระสุนอาวุธปืนเล็ก อมmunitionและสารดินขับ ทั้งหมดนี้รวมถึงการซ่อมบำรุงพื้นฐาน การซ่อมคืนสภาพในขณะที่อุปกรณ์หรือยุทธภัณฑ์ที่มีระดับเทคโนโลยีขั้นสูงเช่นระบบอิเล็กทรอนิกส์ระบบนำร่องเครื่องยนต์ ระบบไฟฟ้าอาวุธ จะใช้การสั่งนำเข้ามาประกอบภายในประเทศ

รายชื่อประเทศเป้าหมาย	อินโดนีเซีย (ต่อ)
ภาพรวมเป็นอย่างไร เหมาะสม หรือไม่ สมควรดำเนินการอย่างไรในด้านอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ ทั้งผลิตภัณฑ์ของบริษัทอุตสาหกรรมป้องกัน	ช่องว่างที่บริษัทไทยสามารถจะเข้าสู่ตลาดได้นั้น มีน้อยมาก เพราะขีดความสามารถอุตสาหกรรมป้องกันประเทศอินโดนีเซียมีความเพียงพอมาก และอาจไม่คุ้มทุน เพราะอินโดนีเซียกำหนดให้ยุทธโปกรณ์ทางทหารมีการดำเนินการออฟเซตทุกรายการโดยไม่กำหนดมูลค่าขั้นต่ำ กลยุทธ์นั้นอาจจะต้องพิจารณาในแง่ของการให้บริการด้านอื่นๆ ของบริษัทใน category อื่นๆ รองลงมา เช่น การเป็น raw material supplier ที่แข่งขันที่ราคา หรือการให้บริการการซ่อมบำรุงยานยนต์ทางทหาร หรือการ MRO โครงการขนาดกลางหรือขนาดใหญ่ให้มีความคุ้มทุนในการดำเนินการในอินโดนีเซีย เป็นต้น ด้านยุทธโปกรณ์ทางบกมีโอกาสน้อยที่จะบุกตลาดอินโดนีเซีย เพราะ PT Pindad เป็นรัฐวิสาหกิจที่มีผลิตภัณฑ์ที่

ประเทศของไทยและของสหป.	รองรับความต้องการได้เกือบทุกรายการอยู่แล้ว ส่วนด้านยุทธโศปกรณ์ทางเรื่อนั้นถือว่ามีโอกาสน้อยกว่าด้วย เพราะ PT PAL ถือเป็นรัฐวิสาหกิจที่เข้มแข็งที่สุดใน 3 รัฐวิสาหกิจหลัก และเข้มแข็งกว่าบริษัทเอกชนของไทยด้วย เพราะสามารถต่อเรือ Strategic Sealift Vessel หรือเรือยุทธบริการขนาดใหญ่ ต่อเรือยกพลขึ้นบก เรือฟริเกต และเรือดำน้ำ ที่ออกแบบโดยเกาหลีใต้ ถือว่าเกาหลีใต้ได้ครอง partnership กับ PT Pal มานานแล้ว ตลาด Fast Attack Craft ก็ดำเนินการโดย PT Palindo Marine ส่วนโครงการ UAV ก็ดำเนินการโดย PTDI อยู่แล้ว
------------------------	---

รายชื่อประเทศเป้าหมาย	เมียนมา
คุณลักษณะทางภูมิศาสตร์จากชายแดนไทย (ทางบก ทางเรือ ทางอากาศ)	- ทางบก ทางเรือ และทางอากาศ มีความใกล้ชิดมาก - โอกาสรุกรานโดยเรือหรือเกิดความขัดแย้งกับไทยทางบก ทางทะเล และทางอากาศ อยู่ในระดับสูงมาก มีประวัติการละเมิดน่านฟ้า น่านน้ำ และพรมแดนธรรมชาติอย่างต่อเนื่อง โดยที่ทางการเมียนมาไม่ได้แถลงการณ์ขอโทษอย่างชัดเจน
แนวโน้มงบประมาณทางทหารเป็นอย่างไร มากขึ้นหรือน้อยลง (ข้อมูลจาก Jane's หรือ World Bank)	Jane's คาดการณ์ว่าปัจจุบัน งบประมาณอยู่ที่เกือบร้อยละ 3 ของ GDP ²¹ โดยมีความกำกวมและยากต่อการประเมิน ส่วนใหญ่เป็นข้อมูลปิด อีกทั้งกองทัพบริษัท Holding ของตนเอง มีความสามารถในการใช้เงินนอกงบประมาณ และกฎหมายงบประมาณพิเศษ ที่ไม่ต้องผ่านการพิจารณาของรัฐสภา โดยที่งบประมาณส่วนนี้เชื่อมกับการสำรวจและผลิตก๊าซธรรมชาติร่วมกับจีนและรัสเซียด้วย
การนำเข้า/ส่งออกอาวุธในอดีต ส่วนใหญ่มาจากประเทศใด (ข้อมูลจาก Jane's)	ปัจจุบันมีการคว่ำบาตรทางการทหารและความมั่นคงจากการรัฐประหารในปี 2017 และการละเมิดสิทธิมนุษยชนที่เลวร้ายลงในปี 2021 จากสหรัฐและสหภาพยุโรปอยู่ และไม่มีแนวโน้มจะจบลงเร็วๆ นี้ ทำให้กองทัพเมียนมาพึ่งพาเทคโนโลยีทางทหารจากจีนและรัสเซียเป็นหลัก นอกจากนี้ยังมีอินเดีย ยูเครนและเบลารุสอีกด้วย การดำเนินการด้านอุตสาหกรรมป้องกันประเทศเท่าที่มีข้อมูลนั้นปรากฏว่าดำเนินการโดยรัฐบาล และบริษัทในกองทัพทั้งหมด
ระดับความร่วมมือของอุตสาหกรรมป้องกันประเทศของประเทศนั้นอยู่ในระดับใด (ข้อมูลจาก Jane's)	นอกเหนือไปจากการจัดหา การพัฒนาอาวุธยุทธโศปกรณ์ส่วนใหญ่จะขึ้นกับกรมอุตสาหกรรมป้องกันประเทศและกองทัพบก เรือ อากาศของเมียนมา ซัดความสามารถส่วนใหญ่จะอยู่ที่อาวุธทางบก เช่น ปืนครก เครื่องยิงลูกระเบิด ปืนกล ปืนเล็ก อมกัณฑ์ที่เกี่ยวข้อง ยานเกราะรวมทั้งด้านการซ่อมบำรุงเรือและอากาศยานขั้นพื้นฐาน ในด้านการวิจัยและพัฒนา นั้น มีรายงานว่าเมียนมาได้รับการถ่ายทอดเทคโนโลยีอาวุธจรวดนำวิถีเชื้อเพลิงเหลวพิสัยกลางจากเกาหลีเหนือ และยังได้รับความช่วยเหลือจากอินเดียและเบลารุสอีกด้วย
ความสัมพันธ์ระหว่างไทยกับประเทศนั้นอยู่ในระดับใด (ในภาพรวม)	ผู้นำฝ่ายไทยมีการเยี่ยมเยือนเมียนมาเป็นครั้งคราวเพื่อให้ความช่วยเหลือ แต่ไทยก็ถูกคาดหวังจากประชาคมโลกให้ดำเนินการกดดันเมียนมาในทางการเมืองและทางเศรษฐกิจเช่นกันด้วย ทำให้ไทยตกที่นั่งลำบากในการหาสมดุลระหว่างการเป็นเพื่อนบ้านและการบริหารความคาดหวังและบรรทัดฐานระหว่างประเทศ

²¹ อย่างไรก็ตาม Military Balance ของIISS คาดการณ์ตัวเลขที่ต่างออกไป คือ ร้อยละ 2.94 5.23 และ3.15 ในปี 2020 2021 และ 2022 ตามลำดับ ซึ่งถือว่ามีความผันผวนพอสมควร

รายชื่อประเทศเป้าหมาย	เมียนมา (ต่อ)
ผลประโยชน์และความมั่นคงแห่งชาติของประเทศนั้น เน้นไปที่ภัยคุกคามประเภทใด ใช้ยุทธโศปกรณ์ใดในการป้องปรามหรือการป้องกันประเทศ	ประเทศที่รายล้อมเมียนมามีความสัมพันธ์ในระดับที่ดีถึงดีมาก Jane's ประเมินว่าภัยคุกคามทางทหารจากภายนอกนั้นมีโอกาสน้อยมาก แต่ภายในประเทศมีการใช้กำลังทหารเมียนมากับชนกลุ่มน้อยทางชาติพันธุ์ติดอาวุธ ในรัฐคะฉิ่น กะเหรี่ยง รัฐฉาน ทั้งทางบกและทางอากาศจนเป็นที่วิพากษ์วิจารณ์ของประเทศตะวันตกและองค์การสหประชาชาติ
ประเมินโอกาสที่เทคโนโลยีทางทหารจะถูกใช้ในทางไม่ชอบด้วยกฎหมายหรือตกอยู่ในผู้ครอบครองที่ไม่พึงประสงค์ได้อย่างไร	ด้วยข้อเท็จจริงปรากฏว่ามีการใช้กำลังทหารมุ่งเป้าหมายไปยังกองกำลังชาติพันธุ์ติดอาวุธในประเทศ แต่พลเรือนเองก็ได้รับผลกระทบไปด้วย ทำให้อาวุธยุทธโศปกรณ์ที่กองทัพเมียนมาใช้งาน จะมีโอกาสสูงมากที่จะถูกใช้ต่อเป้าหมายพลเรือนและตกอยู่ในมือของผู้ไม่พึงประสงค์ได้ง่ายจากการปะทะกันหรือจากการทุจริตคอร์ปชั่นที่มีอยู่อย่างแพร่หลายด้วย
กองทัพมีส่วนในการการละเมิดสิทธิมนุษยชนในประเทศอยู่ในระดับใด	ภายหลังการรัฐประหารในปี 2017 ทำให้มีการละเมิดสิทธิมนุษยชนโดยเจ้าหน้าที่ของกองทัพในระดับสูงมาก โดยเฉพาะในรัฐที่ห่างไกลที่สื่อมวลชนหรือระบบการสื่อสารหรือการคมนาคมไม่สะดวกหรือยังไม่ถึงโดยรายการส่วนใหญ่เกี่ยวข้องกับยุทธโศปกรณ์ทางทหารหรือการป้องกันประเทศโดยตรง และมีการใช้ยุทธโศปกรณ์

	เหล่านี้นับต่อประชาชน
การส่งออกหรือถ่ายเทอาวุธจะทำให้เสถียรภาพในภูมิภาคและดุลอำนาจทางทหารเปลี่ยนไปหรือไม่ มากน้อยแค่ไหน	การถ่ายเทอาวุธจากไทยไปยังเมียนมาร์จะไม่ทำให้ดุลอำนาจทางทหารเปลี่ยนไปมาก เพราะเมียนมาร์เองพึ่งพาตนเองด้านยุทธโปกรณ์ทางบกได้ระดับหนึ่ง จึงมีโอกาสจะสั่งซื้อที่น้อย และด้านดังกล่าวมีการใช้งานอย่างปกติอยู่แล้ว นอกจากนี้ เมียนม่ายังมีกองทัพขนาดใหญ่และพื้นที่ปฏิบัติการที่กว้างขวางอีกด้วย
ภาพรวมเป็นอย่างไร เหมาะสมหรือไม่ สมควรดำเนินการอย่างไร ในด้านอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ ทั้งผลิตภัณฑ์ของบริษัท อุตสาหกรรมป้องกันประเทศของไทยและของ สทป.	จากการที่เมียนมาร์สามารถพึ่งพายุทธโปกรณ์ทางบกได้เองในประเทศ อีกทั้งโครงการยานเกราะเองก็เป็นเทคโนโลยี BTR ที่ได้รับการถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิตจนถึงการตั้งโรงงานในประเทศได้ด้วย ทำให้กล่าวได้ว่าตลาดอาวุธทางบกมีความอึดตัวค่อนข้างมาก การจะนำบริษัทของไทย ที่มีพื้นฐานของเทคโนโลยีจากสหรัฐ (และยังขายอะไหล่ให้สหรัฐอยู่จนถึงปัจจุบัน) จึงเป็นการดำเนินการที่เสี่ยงเกินไปที่จะสูญเสียสหรัฐที่เป็นลูกค้าประจำ ทั้งๆ ที่ยังมีความไม่แน่นอนในการจัดหาอีก อีกทั้งปัจจุบันนี้มีบริษัทไทย 12 บริษัท ²² ถูกองค์กรสหประชาชาติรายงานว่าได้ส่งอะไหล่และเครื่องจักรบางอย่างให้กับกองทัพเมียนมาร์ในห้วงปัจจุบันอย่างไม่ถูกต้องตามกฎหมายด้วย และเมียนม่ายังมี evidence ด้านการละเมิดสิทธิมนุษยชนรุนแรง การดำเนินการด้านอุตสาหกรรมป้องกันประเทศกับเมียนมาร์จึงเป็นเรื่องที่ความเสี่ยงมากกว่าประโยชน์ทางธุรกิจที่จะได้รับ การดำเนินธุรกิจกับเมียนมาร์จึงเป็นเรื่องที่ไม่สมควรดำเนินการใดๆ ด้วย

รายชื่อประเทศเป้าหมาย	บรูไน
คุณลักษณะทางภูมิศาสตร์จากชายแดนไทย (ทางบก ทางเรือ ทางอากาศ)	- ทางบก ทางทะเลและทางอากาศ ค่อนข้างห่างไกล - โอกาสถูกล้อฉลิวโดยหรือเกิดความขัดแย้งกับไทยทางบก ทางทะเล และทางอากาศอยู่ในระดับต่ำมาก
แนวโน้มงบประมาณทางทหารเป็นอย่างไร มากขึ้นหรือน้อยลง (ข้อมูลจาก Jane's หรือ World Bank)	บรูไนเป็นประเทศที่ร่ำรวย มีระบบเศรษฐกิจที่มีเสถียรภาพและ GDP per capita ที่สูง งบประมาณทางการทหารสูงถึงร้อยละ 2.5-3 ของ GDP โดยมีมูลค่าที่ดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมด้วยตนเอง รัฐบาลพยายามรักษาดัชนีให้คงที่ แต่ยังไม่ได้รับผลกระทบจากราคาน้ำมันและภาวะเงินเฟ้ออยู่บ้าง นโยบายการพัฒนากองทัพอยู่ในแผนของ Wawasan 2025 หรือ Vision 2035 และ White Paper ปี 2011 ที่ให้ลำดับความสำคัญในการพัฒนาเทคโนโลยีขั้นสูง สร้างขีดความสามารถทางเศรษฐกิจนอกเหนือจากเรื่องน้ำมันและแก๊สธรรมชาติ

²² <https://apnews.com/article/myanmar-weapons-russia-china-singapore-05bd26bc54df8bc682ee1143f0f36a5e>

รายชื่อประเทศเป้าหมาย	บรูไน (ต่อ)
การนำเข้า/ส่งออกอาวุธในอดีตส่วนใหญ่มาจากประเทศใด (ข้อมูลจาก Jane's)	อุตสาหกรรมป้องกันประเทศของบรูไนมีขนาดเล็ก ทำให้บรูไนต้องนำเข้ายุทธโปกรณ์จากต่างประเทศเกือบทั้งหมด โดยมาจากสหรัฐอเมริกา สิงคโปร์ ฝรั่งเศส เยอรมนี และสวีเดนเป็นหลัก อุตสาหกรรมป้องกันประเทศภายในของบรูไนเป็นการคงสภาพและบำรุงรักษายุทธโปกรณ์ที่นำเข้ามาให้ใช้งานได้ต่อเนื่อง
ระดับความพร้อมของอุตสาหกรรมป้องกันประเทศของประเทศนั้นอยู่ในระดับใด (ข้อมูลจาก Jane's)	อุตสาหกรรมป้องกันประเทศและการจัดหายุทธโปกรณ์ ถูกกำกับดูแลโดย Royal Brunei Technical Service (R BTS) ที่เป็นหน่วยงานของรัฐ แผนกที่สำคัญที่สุดคือ Vehicle Maintenance Centre ที่ทำหน้าที่ด้าน MRO การปรับปรุงยุทธโปกรณ์ การส่งกำลัง และการฝึกใช้งาน โดยมีบริษัทเอกชนจำนวนไม่มากเข้าร่วม ระดับความพร้อมด้านอุตสาหกรรม ถือว่าอยู่ในระดับพื้นฐานและยังต้องพึ่งพิงเทคโนโลยีขั้นสูงจากต่างประเทศ
ความสัมพันธ์ระหว่างไทยกับประเทศนั้นอยู่ในระดับใด	ไทยและบรูไนมีความสัมพันธ์อันดีต่อกันมายาวนาน ทั้งระดับราชวงศ์และระดับรัฐบาล โดยไม่ปรากฏประวัติความขัดแย้งกันในเวทีโลก
ผลประโยชน์และความมั่นคงแห่งชาติของประเทศนั้น เน้นไปที่ภัยคุกคามประเภทใด ใช้ยุทธโปกรณ์ใดในการป้องปรามหรือการป้องกันประเทศ	ผลประโยชน์แห่งชาติของบรูไนคือแหล่งสำรองน้ำมันและก๊าซธรรมชาติทางทะเลในเขตเศรษฐกิจจำเพาะในทะเลจีนใต้ ที่ทับซ้อนกับประเทศอื่นๆ ในภูมิภาค การที่มีแหล่งพลังงานในทะเล ทำให้กองทัพบรูไนมีความต้องการยุทธโปกรณ์ด้านการปฏิบัติการยกพลขึ้นบกมาเป็นลำดับแรกๆ โดยการปฏิบัติการทางทหารบรูไนเน้นการปฏิบัติการด้วยการนำทหารขึ้นเฮลิคอปเตอร์หรือขึ้นเรือปฏิบัติการลำน้ำไปทำภารกิจทั้งทางบกและทางทะเล (โดยเฉพาะแท่นขุดเจาะกลางทะเล) รองลงมาคือ ยานเกราะและการซ่อมบำรุงที่ต่อเนื่อง รวมทั้งปืนใหญ่สนามอีกด้วย นอกจากนี้ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมยังแถลงความต้องการว่าต้องการอากาศยานไร้คนขับเพื่อภารกิจการข่าว การลาดตระเวนและการตรวจการณ์ (ISR) อีกด้วย
ประเมินโอกาสที่เทคโนโลยีทางทหารจะถูกใช้ในทางไม่ชอบด้วย	ทหารในกองทัพบรูไนมีความเป็นมืออาชีพและได้รับการฝึกอย่างดีจากออสเตรเลีย อังกฤษและสิงคโปร์ สถานการณ์บ้านเมืองอยู่ในภาวะปกติและสงบสุข ภัยการก่อการร้ายข้ามชาติหรือการก่อความไม่สงบอยู่ในระดับต่ำ การเมืองมี

กฎหมายหรือตกอยู่ในผู้ครอบครองที่ไม่พึงประสงค์ได้อย่างไร	เสถียรภาพ ปัจจัยเหล่านี้ทำให้กองทัพมีความเป็นมืออาชีพและครอบคลุมยุทธโรปกรณ์ภายในบริบทที่ดีได้อย่างดี
กองทัพมีส่วนในการการละเมิดสิทธิมนุษยชนในประเทศอยู่ในระดับใด	ไม่ปรากฏหลักฐานหรือข่าวว่าทหารในกองทัพทำการละเมิดสิทธิมนุษยชนทั้งในประเทศและการส่งทหารไปภารกิจที่องค์การสหประชาชาติก็สามารถปฏิบัติงานอย่างปกติด้วย
การส่งออกหรือถ่ายเทอาวุธจะทำให้เสถียรภาพในภูมิภาคและดุลอำนาจทางทหารเปลี่ยนไปหรือไม่ มากน้อยแค่ไหน	กองทัพบรูไนเป็นกองทัพขนาดเล็ก ดังนั้นจะส่งผลต่อดุลอำนาจทางการทหารในระดับน้อยมาก เมื่อเทียบกับเพื่อนบ้านที่มีกองทัพที่ใหญ่กว่า
ภาพรวมเป็นอย่างไร เหมาะสมหรือไม่ สมควรดำเนินการอย่างไรในด้านอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ ทั้งผลิตภัณฑ์ของบริษัทอุตสาหกรรมป้องกันประเทศของไทยและของ สทป.	บริษัทไทยมีโอกาสเจาะตลาดบรูไนได้สูงมาก เนื่องด้วยปัจจัยความสัมพันธ์ระหว่างประเทศอยู่ในระดับที่ดี ไม่มีข้อขัดแย้ง โดยยุทธโรปกรณ์ที่ควรนำเสนอขึ้นต้องตรงกับความต้องการของกองทัพบรูไน นั่นคือ ยุทธโรปกรณ์ที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติการสะเทินน้ำสะเทินบก หรือยานเกราะล้อสำหรับภารกิจนาวิกโยธินของ สทป. ต่างก็เป็นตัวเลือกที่ดีที่บรูไนจะพิจารณา นอกจากนี้ยังมีความต้องการในด้านอากาศยานไร้คนขับอีกด้วย ด้วยพื้นที่ประเทศขนาดเล็ก อากาศยานไร้คนขับจึงอยู่ในพิสัยที่จำกัดและขนาดปานกลางเป็นทางเลือกที่เป็นไปได้ทั้งสิ้น นอกเหนือไปจากนั้น อุตสาหกรรมป้องกันประเทศของบรูไนยังเน้นด้านการ MRO ยุทธโรปกรณ์ที่มีอยู่ให้ใช้งานได้นาน ดังนั้นบริษัทไทยที่มีความโดดเด่นด้าน MRO ยานพาหนะทางบก รวมถึงการส่งอะไหล่ให้ ก็มีศักยภาพในการสร้างความร่วมมือและการส่งอะไหล่หรือให้บริการเพิ่มเติมเช่นกัน

รายชื่อประเทศเป้าหมาย	สิงคโปร์
คุณลักษณะทางภูมิศาสตร์จากชายแดนไทย (ทางบก ทางเรือ ทางอากาศ)	- ทางอากาศ ใกล้ชิดมาก - โอกาสรุกรานโดยเรือหรือเกิดความขัดแย้งกับไทยทางบก ทางทะเล และทางอากาศอยู่ในระดับต่ำมาก
แนวโน้มงบประมาณทางทหารเป็นอย่างไร มากขึ้นหรือน้อยลง (ข้อมูลจาก Jane's หรือ World Bank)	แนวโน้มงบประมาณทหารนั้นอยู่ที่ร้อยละ 3.0-3.5 ของ GDP ซึ่งถือว่าสูงที่สุดของอาเซียน โดยส่วนใหญ่ของงบประมาณจะลงทุนด้านการวิจัยและพัฒนาไปกับ DSTA ที่เป็นหน่วยงานวิจัยและพัฒนาทางทหาร และให้บริษัทลูกของ ST Engineering พัฒนายุทโธปกรณ์ใหม่ๆ ขึ้นมา และการจัดหายุทโธปกรณ์ที่มีเทคโนโลยีขั้นสูงจากสหรัฐอเมริกาและยุโรปหรือออสเตรเลียเป็นหลัก
การนำเข้า/ส่งออกอาวุธในอดีตส่วนใหญ่มาจากประเทศใด (ข้อมูลจาก Jane's)	สิงคโปร์นำเข้ายุทโธปกรณ์กว่าร้อยละ 60 จากสหรัฐอเมริกาเป็นหลัก ตามมาด้วย ฝรั่งเศส เยอรมนี อิสราเอล โดยไม่เคยปรากฏการนำเข้ายุทโธปกรณ์จากรัสเซียหรือจีนในโครงการขนาดใหญ่หรือเทคโนโลยีขั้นสูงมาก่อน
ระดับความร่วมมือของอุตสาหกรรมป้องกันประเทศของประเทศไทยในระดับใด (ข้อมูลจาก Jane's)	ระดับความร่วมมือของสิงคโปร์อยู่ในระดับสูงสุดในอาเซียน เพราะมีรัฐวิสาหกิจด้านการป้องกันประเทศโดยเฉพาะ ไม่ว่าจะเป็น ST Kinetics, ST Marine, ST Aerospace, หรือ ST Electronics รัฐวิสาหกิจเหล่านี้จะขายยุทโธปกรณ์ระดับกลางให้กับกองทัพ ส่วนเทคโนโลยีขั้นสูงนั้น สิงคโปร์จะไปจัดหาจากประเทศสหรัฐอเมริกาหรือทวีปยุโรปมาใช้งาน หรือติดตั้งแทน ทำให้การเจาะตลาดเทคโนโลยีชั้นสูงและชั้นกลางทำได้ยากลำบากมากกว่าปกติ
ความสัมพันธ์ระหว่างไทยกับประเทศนั้นอยู่ในระดับใด (ในภาพรวม)	ความสัมพันธ์ระหว่างไทยและสิงคโปร์มีความราบรื่นดี มีความสัมพันธ์ทางการค้าที่ดี ประเทศไทยยังเคยจัดหาเรือรบจากสิงคโปร์เข้าประจำการอีกด้วย (เรือหลวงอ่างทอง) ส่วนสิงคโปร์ได้ใช้พื้นที่จังหวัดกาญจนบุรีและเวทีการซ้อมรบ Cobra-Gold ในประเทศไทยอยู่เป็นประจำ ทำให้ความสัมพันธ์ทางทหารราบรื่น
ผลประโยชน์และความมั่นคงแห่งชาติของประเทศนั้น เน้นไปที่ภัยคุกคามประเภทใด ใช้ยุทโธปกรณ์ใดในการป้องกันหรือการป้องกันประเทศ	สถานการณ์ความมั่นคงในภูมิภาคที่มีต่อสิงคโปร์ถือว่ามีความเสถียรภาพที่ดี เพราะสิงคโปร์มีกองทัพที่เข้มแข็งและนโยบายการป้องกันประเทศที่ครบวงจรในแบบของ Total Defence ทำให้สร้างอำนาจการป้องกันได้ดี โดยเฉพาะกองทัพอากาศที่มียุทโธปกรณ์อันดับหนึ่งของอาเซียน การนำเสนอฟลิตภัณฑ์ของไทย โดยเฉพาะยานเกราะล้อยางหรือเรือขนาดเล็ก ในตลาดสิงคโปร์ทำได้ค่อนข้างยาก เพราะสิงคโปร์มี ST Kinetics ที่มียานเกราะล้อยางและ ST Marine ที่ทำการต่อเรืออยู่แล้ว ประกอบกับสิงคโปร์เน้นการจัดหาเทคโนโลยีในประเทศมาก่อนด้วย
ประเมินโอกาสที่เทคโนโลยีทางทหารจะถูกใช้ในทางไม่ชอบด้วยกฎหมายหรือตกอยู่ในผู้ครอบครองที่ไม่พึงประสงค์ได้อย่างไร	หากมีรายการยุทโธปกรณ์ใดส่งออกไปยังสิงคโปร์ได้ ถือว่าปลอดภัยมาก เพราะระบบราชการที่มีประสิทธิภาพ การคอร์รัปชันที่ต่ำ และกองทัพที่เป็นมืออาชีพสูงมาก
กองทัพมีส่วนในการการละเมิดสิทธิมนุษยชนในประเทศอยู่ในระดับใด	กองทัพสิงคโปร์ไม่ปรากฏประวัติการละเมิดสิทธิมนุษยชนในประเทศ การที่หน่วยงานของรัฐจะส่งผลกระทบต่อประชาชนจะเป็นการควบคุมสื่อมวลชน และการควบคุมฝูงชนจากกฎหมายที่มีความเข้มงวดมากกว่า โดยหน่วยงานตำรวจจะถูกนำมาใช้งาน ไม่ใช่ทหาร
การส่งออกหรือถ่ายเทอาวุธจะทำให้เสถียรภาพในภูมิภาคและดุลอำนาจทางทหารเปลี่ยนไปหรือไม่ มากน้อยแค่ไหน	การส่งออกอาวุธไปยังสิงคโปร์จากไทย ส่งผลน้อยต่อเสถียรภาพในภูมิภาค เพราะสิงคโปร์เองมีแนวทางที่ชัดเจนในการพัฒนากองทัพว่าเน้นการจัดหาจากในประเทศก่อน และภัยคุกคามจากภายนอกประเทศยังไม่มี ความชัดเจนเท่าใดนัก
ภาพรวมเป็นอย่างไร เหมาะสมหรือไม่ สมควรดำเนินการอย่างไรในด้านอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ ทั้งผลิตภัณฑ์ของบริษัทอุตสาหกรรมป้องกันประเทศของไทยและของ สทป.	การที่สิงคโปร์ใช้รัฐวิสาหกิจในการผลิตสินค้าและให้บริการด้านอุตสาหกรรมป้องกันประเทศแก่กองทัพเป็นอันดับแรก ทำให้โอกาสในการส่งออก end-products แก่กองทัพสิงคโปร์มีความเป็นไปได้น้อยมาก ทั้งนี้ ช่องทางการตลาดของประเทศไทยที่เหลือน่าจะเป็นการสำรวจตลาดที่ขาย raw materials เพื่อเป็น supply chain ป้อนให้กับตลาดอุตสาหกรรมป้องกันประเทศภายในแก่สิงคโปร์มากกว่า เพราะสิงคโปร์ไม่มี raw material ภายในประเทศเอง โดยสินค้า raw materials เดิมที่ป้อนเข้าสู่สิงคโปร์ส่วนใหญ่มาจากประเทศไต้หวัน มาเลเซีย จีน หรือยุโรปตะวันออก โดยต้องเสนอราคาและคุณภาพที่ดีกว่าประเทศที่กล่าวมาแล้ว เช่น เหล็กกล้า อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ เป็นต้น นอกจากนี้ การที่เป็นประเทศที่เคยซ้อมรบในประเทศไทย ทำให้สามารถขายยุทโธปกรณ์ตาม พรบ.เทคโนโลยีป้องกันประเทศ พ.ศ. 2562 ได้อีกด้วย
รายชื่อประเทศเป้าหมาย	มาเลเซีย
คุณลักษณะทางภูมิศาสตร์จากชายแดนไทย (ทางบก ทางเรือ ทางอากาศ)	- ทางบก ทางเรือ และทางอากาศ ใกล้ชิดมาก - โอกาสรุกรานโดยเรือหรือเกิดความขัดแย้งกับไทยทางบกอยู่ในระดับต่ำ แต่ทางทะเลยังมีความเป็นไปได้อยู่บ้าง
แนวโน้มงบประมาณทางทหารเป็นอย่างไร มากขึ้นหรือน้อยลง (ข้อมูลจาก Jane's หรือ World Bank)	งบประมาณทางทหาร โดยเฉพาะด้านการจัดหายุทโธปกรณ์ในปัจจุบันมีความผันผวนพอสมควร แต่มีแนวโน้มลดลงจากปัญหาการขาดแคลนงบประมาณและเพิ่งพื้นที่ตัวจากวิกฤตโควิด-19 โดยงบประมาณทางทหารอยู่ที่ประมาณร้อยละ 1 ของ GDP ถือว่าอยู่ในระดับปานกลางในอาเซียน

Bank)	
การนำเข้า/ส่งออกอาวุธในอดีตส่วนใหญ่มาจากประเทศใด (ข้อมูลจาก Jane's)	มาเลเซียมีประวัติการนำเข้ายุทธโประณ์ที่มาจากทั้งฝั่งค่ายตะวันตกและฝั่งตะวันออก ทั้งไปแลนด์ อังกฤษ รัสเซีย จีน และเคยนำเข้ายานเกราะล้อยาง First Win จากบริษัทห้วยเสรีของไทยอีกด้วย
ระดับความพร้อมของอุตสาหกรรมป้องกันประเทศของประเทศนั้นอยู่ในระดับใด (ข้อมูลจาก Jane's)	ระดับความพร้อมของมาเลเซียอยู่ระดับกลางของอาเซียน แม้ว่ามาเลเซียจะมียุทธศาสตร์ในการอุดหนุนอุตสาหกรรมภายในก่อน การส่งออกของห้วยเสรีก็ยังเป็นไปได้อยู่ แม้ว่าจะถูกเรียก offset policy ในอัตราที่สูงมากก็ตาม
ความสัมพันธ์ระหว่างไทยกับประเทศนั้นอยู่ในระดับใด (ในภาพรวม)	โดยภาพรวมความสัมพันธ์ทางการระหว่างไทยและมาเลเซียมีความราบรื่น อย่างไรก็ตาม ยังมีความตึงเครียดด้านพรมแดนทางทะเลอยู่บางครั้งบางคราว แต่ด้วยเป็นพื้นที่ทางทะเล จึงไม่ปรากฏเป็นข่าวมากนัก และกลไกการเจรจาจะหากันทำให้ผ่านไปด้วยดี
ผลประโยชน์และความมั่นคงแห่งชาติของประเทศนั้น เน้นไปที่ภัยคุกคามประเภทใด ใช้ยุทธโประณ์ใดในการป้องปรามหรือการป้องกันประเทศ	มาเลเซียมีภารกิจทางทหารที่สำคัญต่อประเทศและภูมิภาค ทั้งการเป็นส่วนหนึ่งของช่องแคบมะละกา การรุกรานอิธิปไตยในพื้นที่เขตเศรษฐกิจจำเพาะจากจีน และภัยการก่อการร้ายข้ามชาติจากทิศตะวันออกของประเทศ สามารถคาดการณ์ได้ว่า ยานเกราะล้อยางและอุตสาหกรรมต่อเรือยังมีความเป็นไปได้ในการทำตลาดอยู่ และภารกิจทางความมั่นคงทางบก ที่เน้นไปยังทางภาคตะวันออกของประเทศมากกว่าทางเหนือ หากขายยานเกราะล้อยางให้มาเลเซีย จะสร้างความกังวลต่อชายแดนไทยในระดับต่ำอยู่
ประเมินโอกาสที่เทคโนโลยีทางทหารจะถูกใช้ในทางไม่ชอบด้วยกฎหมายหรือตกอยู่ในผู้ครอบครองที่ไม่พึงประสงค์ได้อย่างไร	ถือว่าปลอดภัยมาก เพราะการปฏิบัติงานของกองทัพมาเลเซียอยู่ภายใต้รัฐบาลพลเรือนตามปกติ นอกจากนี้ ภัยคุกคามจากการก่อการร้ายข้ามชาติของกลุ่ม ISIS ได้ลดบทบาทลงไปมากในภูมิภาคด้วย
กองทัพมีส่วนในการการละเมิดสิทธิมนุษยชนในประเทศอยู่ในระดับใด	มาเลเซียเป็นประเทศที่ผู้คน วัฒนธรรมและภาษาหลากหลายอยู่ด้วยกันอย่างสันติเป็นส่วนมาก กองทัพมีความเป็นมืออาชีพในการปฏิบัติงาน ประเด็นอ่อนไหวของมาเลเซียจะเป็นด้านศาสนาและเชื้อชาติ แต่กองทัพไม่ได้มีบทบาทในการละเมิดสิทธิมนุษยชนในส่วนนี้ งานด้านนี้จะอยู่ในการรับผิดชอบของตำรวจศาสนามากกว่า โดยรายการส่วนใหญ่ไม่ได้เกี่ยวข้องกับยุทธโประณ์ทางทหารหรือการป้องกันประเทศ และไม่ได้มีการใช้ยุทธโประณ์เหล่านั้นต่อประชาชน
การส่งออกหรือถ่ายเทอาวุธจะทำให้เสถียรภาพในภูมิภาคและดุลอำนาจทางทหารเปลี่ยนไปหรือไม่ มากน้อยแค่ไหน	ที่ท่าของมาเลเซียมีความชัดเจนในการพยายามไล่ตามระดับการพัฒนาของคู่แข่งในภูมิภาคทั้งสิงคโปร์และอินโดนีเซีย ที่พยายามพัฒนากองทัพอย่างเข้มแข็งเช่นกัน การถ่ายเทอาวุธของไทยไปยังมาเลเซีย โดยเฉพาะยานเกราะล้อยางและกระสุนหรืออมภัณฑ์อาจทำให้ military balance กระทบไปบ้าง แต่มีโอกาสนำมาใช้ในความขัดแย้งจริงในระดับที่ต่ำ

รายชื่อประเทศเป้าหมาย	มาเลเซีย (ต่อ)
ภาพรวมเป็นอย่างไร เหมาะสมหรือไม่ สมควรดำเนินการอย่างไรในด้านอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ ทั้งผลิตภัณฑ์ของบริษัทอุตสาหกรรมป้องกันประเทศของไทยและของ สทป.	ยุทธโประณ์ที่น่าจะมี priority อันดับต้นๆ คือ การรักษาฐานลูกค้าเดิมจากการขายยานเกราะล้อยางของบริษัทห้วยเสรีให้กับบริษัท Deftech ด้วยการเสนอบริการปรับปรุงรถยนต์เกราะให้ทันสมัย มีความต่อเนื่องด้านการบริการ หรือเสนอบริการหลังการขายให้รวดเร็วและมีประสิทธิภาพ ส่วนอีกโครงการหนึ่งของบริษัทร่วมทุนของ สทป. ที่สามารถนำเสนอได้คือ โครงการปืนและอาวุธประจำกาย ที่ผลิตในประเทศไทย ที่สามารถเข้าสู่ตลาดของมาเลเซียได้ รวมทั้งแนะนำบริษัทด้านต่อเรือ เพื่อขยายตลาด เพราะเรือขนาดเล็กและขนาดกลางยังเป็นเรือที่มาเลเซียมีความต้องการใช้มากกองทัพเรือและหน่วยงานบังคับใช้กฎหมายทางทะเลของมาเลเซีย (Malaysia Maritime Enforcement Agency) ด้วย หน่วยงานนี้ถือว่ามีความสำคัญต่อมาเลเซียและภูมิภาคอาเซียนมาก เพราะดูแลเส้นเลือดหลักทางพาณิชย์นาวีของภูมิภาคนี้ นอกจากนี้ การที่เป็นประเทศที่เคยล้อมรอบในประเทศไทย ทำให้สามารถขายยุทธโประณ์ตาม พรบ.เทคโนโลยีป้องกันประเทศ พ.ศ. 2562 ได้อีกด้วย

ราย ชื่อ ประเทศ	เวียดนาม
-----------------	----------

เป้าหมาย	
คุณลักษณะ ทาง ภูมิศาสตร์ จาก ชายแดน ไทย (ทาง บก ทางเรือ ทางอากาศ)	- ทางเรือและทางอากาศ ใกล้ชิด - โอกาสเกิดความขัดแย้งกับไทยทางบกและทางอากาศอยู่ในระดับต่ำมาก ส่วนทางทะเล อาจมีผลกระทบอยู่บ้างจากการรุกร้าของเรือประมงจากเวียดนาม
แนวโน้ม งบประมาณ ทางทหาร เป็นอย่างไร มากขึ้นหรือ น้อยลง (ข้อมูลจาก Jane's หรือ World Bank)	งบประมาณทางทหารขยายตัวขึ้นตามความเจริญเติบโตเศรษฐกิจ และภัยคุกคามความมั่นคงจากจีน อยู่ที่ประมาณร้อยละ 2.3-2.7 ของ GDP (ค่าโดยประมาณ IISS แจ้งว่าอาจจะอยู่ที่ร้อยละ 1.5-1.6) ยุทธโศปกรณ์เดิมของเวียดนามนั้นพึ่งพิงรัสเซียเป็นส่วนใหญ่ขณะนี้รัสเซียอยู่ในช่วงความขัดแย้งกับยูเครน ทำให้เกิดช่องว่างที่ตลาดของไทยจะเข้าไปเติมเต็มได้อย่างดีเยี่ยม
การนำเข้า/ ส่งออกอาวุธ ในอดีต ส่วน ใหญ่มาจาก ประเทศใด (ข้อมูลจาก Jane's)	ยุทธโศปกรณ์ทั้งทางบก เรือ อากาศ จะนำเข้าจากรัสเซียเป็นหลัก โดยมีอิสราเอล ฝรั่งเศสและจีนอยู่บ้างในกองทัพ
ระดับความ พร้อมของ อุตสาหกรรม ป้องกัน ประเทศของ ประเทศนั้น อยู่ในระดับ ใด (ข้อมูล จาก Jane's)	เวียดนามพึ่งพาตนเองได้ในส่วนของยุทธโศปกรณ์พื้นฐาน ที่ผลิตโดยกรมอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ ภายใต้กระทรวงกลาโหมฝ่ายการเมือง หน่วยงานนี้มีโรงงานทั้งหมด 60 โรงงาน เน้นไปยังกระสุน อมmunition ปืนเล็ก ในส่วนนี้สามารถพึ่งพาตนเองได้ ส่วนยานเกราะส่วนใหญ่ที่จัดหาหรือรับมอมมาจากรัสเซียอยู่ในสภาพใช้ราชการได้ไม่เต็มประสิทธิภาพ เพราะรอการซ่อมบำรุงอยู่เป็นจำนวนมาก เมื่อไม่นานมานี้มีรายงานว่าเวียดนามเริ่มผลิตอากาศยานไร้คนขับ จรวด รวมทั้งต่อเรือตรวจการณ์อีกด้วย
ความสัมพันธ์ ระหว่าง ไทย กับ ประเทศนั้น อยู่ในระดับ ใด (ใน ภาพรวม)	ในอดีตสมัยสงครามเย็นถือว่าเวียดนามเป็นภัยคุกคามหลักของไทย ปัจจุบันความสัมพันธ์อยู่ในระดับที่ปกติ อย่างไรก็ตาม พื้นที่ทางทะเลยังมีส่วนที่ทับซ้อนกันอยู่บ้าง แต่ไม่ได้ถือเป็นการปะทะกันทางอาวุธหรือกองกำลังทหาร
ผลประโยชน์ และความ มั่นคง แห่งชาติ ของประเทศ นั้น เน้นไปที่	ภัยคุกคามทางทหารหลักที่เวียดนามมีความกังวลคือการเผยแพร่อิทธิพลของจีน แม้ว่าสมุดปกขาวไม่ได้กล่าวอย่างชัดเจน แต่สามารถเข้าใจได้ว่า เวียดนามถือยุทธศาสตร์ด้านการป้องกันประเทศจากเรื่องดังกล่าวเป็นหลัก เวียดนามมีความล่อแหลมจากทางทิศเหนือที่มีพรมแดนทางบกและทางอากาศ ติดกับจีนตอนใต้ และทางทะเล ทั้งจากทะเลเวียดนามและทางฝั่งกัมพูชาซึ่งมีความร่วมมือทางทหารที่แข็งแกร่งกับจีน จึงสามารถกล่าวได้ว่า ความต้องการทางยุทธการของเวียดนามมีทั้งทางยุทธโศปกรณ์ทางบก ทางเรือ และทางอากาศ และประวัติศาสตร์ได้แสดงให้เห็นแล้วว่าจีนมีขีดความสามารถที่จะดำเนินการเช่นนั้นได้หากจำเป็น

ภัยคุกคามประเภทใดในยูทโพรกรณ์ใดในการป้องกันหรือการป้องกันประเทศ	
ประเด็นโอกาสที่เทคโนโลยีทางทหารจะถูกใช้ในทางไม่ชอบด้วยกฎหมายหรือตกอยู่ในผู้ครอบครองที่ไม่พึงประสงค์ได้หรือไม่	ทหารในกองทัพเวียดนามได้รับการยอมรับจากประชาชนเป็นการทั่วไป และเวียดนามมีโอกาที่จะถูกรุกรานจากกลุ่มก่อการร้ายเช่น ISIS ในระดับต่ำ ทำให้การถ่ายเทอาวุธไปยังกองทัพเวียดนามมีความเสี่ยงต่ำที่จะตกอยู่ในผู้ครอบครองที่ไม่พึงประสงค์

รายชื่อประเทศเป้าหมาย	เวียดนาม (ต่อ)
กองทัพมีส่วนในการการละเมิดสิทธิมนุษยชนในประเทศอยู่ในระดับใด	ปัจจุบันไม่ค่อยปรากฏข่าวด้านการละเมิดสิทธิมนุษยชนแก่ประชาชนโดยกองทัพเวียดนามที่ชัดเจน
การส่งออกหรือถ่ายเทอาวุธจะทำให้เสถียรภาพในภูมิภาคและดุลอำนาจทางทหารเปลี่ยนไปหรือไม่ มากน้อยแค่ไหน	การถ่ายเทอาวุธหรือการส่งออก หรือกิจกรรมทางอุตสาหกรรมป้องกันประเทศของไทยที่จะมีต่อเวียดนามอาจส่งผลกระทบต่อดุลอำนาจอย่างมีนัยสำคัญจะขึ้นอยู่กับข้อเสนอโครงการปรับปรุง ซ่อมบำรุง หรือยกระดับหรือการ cannibalization ยานเกราะทางบกหรือเรือ ที่เดิมเป็นของจีนหรือรัสเซีย ที่ชำรุดรอการซ่อมบำรุง ให้นำกลับมาใช้ได้ใหม่ สิ่งนี้จะทำให้ fleet ยานรบของเวียดนามยกระดับขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ
ภาพรวมเป็นอย่างไร เหมาะสมหรือไม่ สมควรดำเนินการอย่างไรในด้านอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ ทั้งผลิตภัณฑ์ของบริษัท อุตสาหกรรมป้องกันประเทศของไทยและของ สทป.	สามารถดำเนินการได้หลากหลาย เนื่องจากเวียดนามมีภัยคุกคามที่ชัดเจน มีงบประมาณที่มีแนวโน้มที่สูงขึ้น และประเทศไทยมีรายการยูทโพรกรณ์ที่เวียดนามขาดแคลน โดยเฉพาะยานเกราะล้อยางหรือเรือขนาดเล็ก เรืออเนกประสงค์อื่นๆ หรือจรวดขนาด 122 มม. ของ สทป. นับว่าสอดคล้องกับความต้องการทางยุทธการของเวียดนามอย่างชัดเจน โดยที่พิสัยของจรวดเหล่านี้ยังไม่ถึงชายแดนไทยแน่นอนด้วย การนำเสนอยูทโพรกรณ์แก่กองทัพหรือกระทรวงกลาโหมของเวียดนามสามารถดำเนินการด้วยการเสนอได้ทั้งการขายผลิตภัณฑ์ใหม่ และการเสนอเข้าปรับปรุง ซ่อมบำรุง หรือยกระดับยานเกราะทางบกหรือเรือที่ชำรุดรอการซ่อมบำรุงจำนวนมาก เช่น อาจจะให้บริษัทที่เชี่ยวชาญด้านการ MRO เข้าไปสำรวจตลาด โดยเฉพาะยูทโพรกรณ์เก่าจากสหภาพโซเวียต ก็จะสามารถเพิ่มโอกาสทางการตลาดให้กับบริษัทของไทยได้อีกด้วย อย่างไรก็ตาม อาจจะต้องระมัดระวังการแบ่งปันเทคโนโลยีการต่อเรือด้วย เพราะอาจถูกนำมาใช้ด้านความมั่นคงกับไทยได้

รายชื่อประเทศเป้าหมาย	ฟิลิปปินส์
คุณลักษณะทางภูมิศาสตร์จากชายแดนไทย (ทางบก ทางเรือ ทางอากาศ)	ทางบก ทางเรือ และทางอากาศ ไกลมาก - โอกาสการรุกรานโดยอยู่ในระดับต่ำมาก ในประวัติศาสตร์ไม่เคยปรากฏการใช้กำลังทางทหารระหว่างกันมาก่อน
แนวโน้มงบประมาณทางทหารเป็นอย่างไร มากขึ้นหรือน้อยลง (ข้อมูล)	แนวโน้มการใช้งบประมาณในการปรับปรุงขีดความสามารถกองทัพถูกกำหนดไว้ในกฎหมาย Revised AFP Modernization Act ที่มี 3 เฟส ที่ทำให้คาดการณ์ความต้องการทางยุทธการของกองทัพฟิลิปปินส์ได้ในระยะ

จาก Jane's หรือ World Bank)	ยาว ทั้งทางบก ทางเรือ และทางอากาศ ทั้งนี้ งบประมาณทางทหารอยู่ที่ร้อยละ 1.3 ของ GDP ถือว่าอยู่ในระดับค่อนข้างต่ำ
การนำเข้า/ส่งออกอาวุธในอดีต ส่วนใหญ่มาจากประเทศใด (ข้อมูลจาก Jane's)	ส่วนใหญ่ได้รับการสนับสนุนจากสหรัฐอเมริกาเป็นหลัก และช่วงหลังมานี้ จัดหามาเข้าจากอินโดนีเซียและเกาหลีใต้ และอิสราเอลอย่างต่อเนื่อง
ระดับความพร้อมของอุตสาหกรรมป้องกันประเทศของประเทศนั้นอยู่ในระดับใด (ข้อมูลจาก Jane's)	รัฐบาลฟิลิปปินส์มีโรงงานอาวุธและกระสุน รวมทั้งอู่ซ่อมรถถังขั้นพื้นฐาน เช่น Government Arsenal ²³ อุตสาหกรรมทางเรือ มีผู้ต่อเรือภายในประเทศ โดยรวมแล้วมีศักยภาพทางพึ่งพาตนเองในระดับปานกลาง แต่ยังคงพึ่งพาการต่อเรือรบและอุปกรณ์เทคโนโลยีขั้นสูงจากต่างประเทศเป็นหลัก การต่อเรือปัจจุบันพึ่งพิงบริษัทอุตสาหกรรมต่อเรือของเกาหลีใต้และอินโดนีเซียเป็นหลัก

²³ เป็นบริษัทที่มีรัฐบาลเป็นเจ้าของ ที่มีขนาดใหญ่ที่สุด บริษัทนี้ก่อตั้งในปี 1957 เพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ด้านการพึ่งพาตนเองด้านอาวุธประจำกายและอาวุธประจำหน่วยระดับพื้นฐาน โดย GA เน้นการผลิตเพื่อจำหน่ายแก่ภาครัฐภายในประเทศ (หน่วยงานทางทหารและหน่วยงานความมั่นคงอื่นๆ เช่น ตำรวจ) โดยสามารถมีกิจกรรมทางเศรษฐกิจที่หลากหลาย ทั้งการจัดตั้งการร่วมทุน การผลิตร่วม กับหน่วยงานทั้งในและต่างประเทศ รวมทั้งสามารถส่งออกได้อีกด้วย บริษัท GA มีโรงงานหลักครบวงจรในตัว 4 โรงงาน คือ โรงงานบล็อกและกระสุน โรงงานไพรเมอร์ โรงงานดินขับ และโรงงานประกอบรวมกระสุน และห้องทดสอบทดลองอื่นๆ ด้วย

รายชื่อประเทศเป้าหมาย	ฟิลิปปินส์ (ต่อ)
ความสัมพันธ์ระหว่างไทยกับประเทศนั้นอยู่ในระดับใด (ในภาพรวม)	ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศอยู่ในระดับดีมากความสัมพันธ์ และมีการแลกเปลี่ยนนายทหารในหลักสูตรต่างๆ อย่างต่อเนื่อง
ผลประโยชน์และความมั่นคงแห่งชาติของประเทศนั้น เน้นไปที่ภัยคุกคามประเภทใด ภัยยุทธโศกณิใดในการป้องกันประเทศ	ภัยคุกคามระหว่างประเทศมาจากกรณีความขัดแย้งและข้อพิพาททางทะเลในพื้นที่ทะเลจีนใต้กับจีนเป็นหลัก ที่ต้องใช้กองกำลังทางเรือและทางอากาศไว้ป้องกันและป้องกันประเทศ ส่วนภัยคุกคามในประเทศจะเป็นกลุ่มก่อการร้ายระหว่างประเทศ และผู้ก่อความไม่สงบ กรณีล่าสุดมีเหตุการณ์ที่กลุ่ม ISIS ยึดจังหวัด Marawi ที่เป็นการทำให้รัฐบาลพยายามผลักดันให้จัดตั้งหน่วยบัญชาการนาวิกโยธินเป็นหน่วยแยกอิสระ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและพัฒนาการปฏิบัติการสะเทินน้ำสะเทินบก
ประเมินโอกาสที่เทคโนโลยีทางทหารจะถูกใช้ในทางไม่ชอบด้วยกฎหมายหรือตกอยู่ในผู้ครอบครองที่ไม่พึงประสงค์ได้อย่างไร	กองทัพยังมีระดับของการคอร์รัปชั่นที่พบเห็นได้ทั่วไป และพื้นที่ของประเทศยังเป็นเกาะแก่งที่เข้าถึงได้ยาก ทำให้มีระดับความเสี่ยงปานกลางที่อาวุธยุทธโศกณิจะตกอยู่ในกลุ่มผู้ใช้งานที่ไม่พึงประสงค์
กองทัพมีส่วนในการการละเมิดสิทธิมนุษยชนในประเทศอยู่ในระดับใด	เจ้าหน้าที่ของกองทัพมีระดับความเสี่ยงในการละเมิดสิทธิมนุษยชนโดยเฉพาะในเขตพื้นที่ความขัดแย้งกับกลุ่มผู้ก่อความไม่สงบภายในประเทศ โดยรายการส่วนใหญ่ไม่ได้เกี่ยวข้องกับยุทธโศกณิทางทหารหรือการป้องกันประเทศ และไม่ได้มีการใช้ยุทธโศกณิเหล่านั้นต่อประชาชน
การส่งออกหรือถ่ายเทอาวุธจะทำให้เสถียรภาพในภูมิภาคและดุลอำนาจทางทหารเปลี่ยนไปหรือไม่ มากน้อยแค่ไหน	ไม่เปลี่ยนแปลงไปมาก เพราะยุทธโศกณิที่ไทยน่าจะนำเข้าเป็นยุทธโศกณิทางบกเป็นส่วนใหญ่ แต่ลักษณะทางภูมิรัฐศาสตร์ของฟิลิปปินส์ไม่มีพื้นที่ติดต่อกับประเทศอื่น
ภาพรวมเป็นอย่างไร เหมาะสมหรือไม่สมควรดำเนินการอย่างไรในด้านอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ ทั้งผลิตภัณฑ์ของบริษัทอุตสาหกรรมป้องกันประเทศของไทยและของ สทป.	สมควรสนับสนุนให้บริษัท ของ สทป.เข้าถึงตลาดอุตสาหกรรมป้องกันประเทศของฟิลิปปินส์ได้มากกว่านี้ โดยเฉพาะกิจการของบริษัทร่วมทุน ที่สามารถช่วยติดตั้งเกราะให้กับยานยนต์ทางบก หรือโครงการบิน นอกจากนี้ ผลิตภัณฑ์ของ สทป. เช่น ทุ่นยนต์เก็บกู้วัตถุระเบิด หรือรถสะพานเครื่องหนูน้มน ก็ยังสามารถนำเสนอได้เช่นกัน ในส่วนของอุตสาหกรรมทางเรื่อนั้น เรือขนาดตั้งแต่คอร์เวตต์ขึ้นไปฟิลิปปินส์มีอยู่แล้วคือเกาหลีใต้และอินโดนีเซีย บริษัทไทย นั้นสมควรได้รับการประชาสัมพันธ์เพิ่มเติมให้กับกองทัพเรือฟิลิปปินส์ เพราะมีน้ำหน้ที่กว้างขวาง

ตารางข้างต้น เป็นรายการประเทศเป้าหมายที่ถือว่า มีศักยภาพและความเป็นไปได้ ที่จะส่งออกผลิตภัณฑ์ความมั่นคงได้ เพราะมีการสถาปนาความสัมพันธ์ทางการทูตที่ชัดเจนและยาวนาน มีความไว้วางใจกัน มีความสัมพันธ์

ระหว่างประเทศในระดับที่ราบรื่น สามารถเจรจากันได้ มีการค้าระหว่างกันในระดับปกติ มีสถานเอกอัครราชทูตและสถานทูตของทั้งสองฝ่าย มีขนาดของกองทัพขนาดปานกลางหรือขนาดใหญ่ อยู่ไม่ไกลจากประเทศไทยมากนัก (การ

ขนส่งมีมูลค่าไม่สูงนัก) รวมทั้งมีข้อมูลที่ครบถ้วนในการพิจารณา ส่วนประเทศอื่นๆ นอกเหนือจากตารางนี้ ไม่ได้หมายความว่าไม่ควรดำเนินการเชิงพาณิชย์ด้วย โดยเฉพาะประเทศแถบตะวันออกกลางและแอฟริกา ในส่วนของตะวันออกกลางนั้น ส่วนใหญ่มีระบอบการปกครองแบบสมบูรณาญาสิทธิราชย์ที่มีการตั้งมกุฎราชกุมาร (Crown Prince) หรือผู้ใกล้ชิดพระมหากษัตริย์เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมที่มีอำนาจเต็มในการตัดสินใจการจัดซื้อยุทโธปกรณ์ การติดต่อค้าขายยุทโธปกรณ์กับประเทศเหล่านี้ใช้ช่องทางการติดต่อระหว่างบริษัทกับประเทศเป้าหมายเป็นหลัก ทั้งการผ่านตัวกลางประสานงาน การแสดงสินค้าผ่านงาน Exhibition ในต่างประเทศ ไม่ได้ผ่านช่องทางของรัฐบาลไทย ส่วนประเทศในแถบแอฟริกา นั้น ผู้จัดทำไม่มีข้อมูลใดๆ ที่จะสามารถเป็นตัวชี้วัดโอกาสหรือลำดับความเร่งด่วนใดๆ ได้แบบเดียวกับประเทศที่กล่าวมาแล้ว ทำให้การดำเนินการศึกษาโอกาสในการส่งออกยุทโธปกรณ์ในประเทศแถบตะวันออกกลางและแอฟริกา จึงเป็นเรื่องที่วิเคราะห์ได้ยากลำบากในทางวิชาการ นั้นเป็นเหตุทำให้ประเทศดังกล่าวถูกตัดออกไปจากการวิเคราะห์ครั้งนี้

ส่วนประเทศในแถบโลกที่ 1 ที่ตัดออกไปเช่นกัน เนื่องด้วยเหตุผลที่ว่า เป็นประเทศที่มีอุตสาหกรรมภายในประเทศที่เข้มแข็ง เช่น สหรัฐอเมริกา ยุโรปตะวันตก ออสเตรเลีย ญี่ปุ่น หรือ แคนาดา ประเทศเหล่านี้มีนโยบาย trade protectionism ที่กีดกันการนำเข้าสินค้าจากต่างประเทศ หากอุตสาหกรรมป้องกันประเทศภายในประเทศเหล่านั้นสามารถจัดหาได้ เช่น กฎหมาย Buy America หรือ American First ที่ถือเป็น Industrial Policy ที่มีบังคับในสหรัฐอเมริกา ให้ต้องทำการจัดหายุทโธปกรณ์จากอุตสาหกรรมในประเทศมาก่อน ส่วนในทวีปยุโรป จะมี THE LAW OF COLLABORATIVE DEFENCE PROCUREMENT ที่กำหนดให้ประเทศต่างๆ จัดหาสินค้าและบริการยุทโธปกรณ์แบบรวมการในยุโรป เพื่อลดต้นทุน เพิ่มประสิทธิภาพ และเพิ่มความสามารถในการปฏิบัติงานร่วมกันระหว่างกองทัพประเทศต่างๆ ให้ใช้ยุทโธปกรณ์ที่เหมือนหรือคล้ายคลึงกัน หรือประเทศอย่างเช่น อินเดีย ก็จะมี Make in India หรือ เกาหลีใต้ มี Buy Korean Defense ที่บังคับให้เกิดการจัดหา

ในประเทศเป็นลำดับความเร่งด่วนอย่างแรก หากอุตสาหกรรมในประเทศไม่สามารถตอบสนองได้ จึงดำเนินการให้จัดหาจากต่างประเทศ เป็นต้น การเกิดขึ้นของนโยบายการกีดกันดังกล่าว ทำให้การส่งออกในฐานะ finished products เป็นไปได้ยากมาก เพราะระบบเศรษฐกิจภายในมีภาคอุตสาหกรรมที่ตอบสนองได้อยู่แล้ว อุตสาหกรรมไทยถ้าอาจจะส่งออก อาจจะต้องอาศัยการส่งออกชิ้นส่วนเฉพาะ อะไหล่ หรือวัตถุดิบ (raw materials) แทน อาจจะทำให้มีโอกาสส่งออกได้บ้าง และวิธีการนี้ เป็นวิธีการที่บริษัทชัยเสรีดำเนินการอยู่ กล่าวคือ หาก finished products ของชัยเสรีคือรถหุ้มเกราะ first-win เราอาจกล่าวได้ว่า ชิ้นส่วนเฉพาะอะไหล่ ของชัยเสรี คือ ล้อกดสายพาน ยาง run-flat ตันตะขาบรรดถึงหลัก ที่สามารถส่งออกได้ในฐานะ parts หรือ raw materials หรือการให้บริการอับเกราะที่เกี่ยวข้อง เป็นต้น

ส่วนที่ 3 ตารางสรุปผลิตภัณฑ์ความมั่นคงและการจัดลำดับความเร่งด่วนที่ควรนำเสนอต่อประเทศเป้าหมาย

สรุปลำดับความเร่งด่วนและความสำคัญ (priority) ในการตลาดยังประเทศเป้าหมาย และคุณสมบัติด้านต่างๆ ที่อาจส่งผลต่อโอกาสในการทำการตลาด

1. ประเทศฟิลิปปินส์เป็นประเทศที่มีลำดับความเร่งด่วนสูงที่สุดในการทำการตลาด เนื่องจากปัจจัยต่าง ๆ ในการพิจารณาความพร้อมและความเหมาะสมสูงสุด โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศที่ราบรื่น และแนวทางการพัฒนากองทัพที่เน้นการนำเข้ายุทโธปกรณ์จากต่างประเทศเป็นหลัก และรายการที่ฟิลิปปินส์มีความต้องการนั้นสอดคล้องกับผลิตภัณฑ์ที่ประเทศไทยมีจุดเด่นด้านขีดความสามารถและห่วงโซ่อุปทานอีกด้วย (ด้านผลิตภัณฑ์และบริการด้านยานยนต์ทางทหารและเรือผิวน้ำ)
2. ส่วนประเทศที่มีลำดับความเร่งด่วนลดหลั่นลงมา เช่น มาเลเซีย บรูไน เวียดนาม ลาว มีศักยภาพในการส่งออกเช่นกัน โดยปัจจัยที่ยังมีความพร้อมปานกลางหรือน้อย (สีแดงหรือสีเหลือง) ก็เป็นปัจจัยที่ควรได้รับการส่งเสริมเช่นกัน
3. ส่วนประเทศกัมพูชาหรือเมียนมาเป็นประเทศที่ควรระงับการให้ความช่วยเหลือหรือการส่งออก เพราะมีปัจจัยเสี่ยงทางความมั่นคงมากกว่าผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจที่จะได้รับ

	อันดับ 1 ฟิลิปปินส์	อันดับ 2 มาเลเซีย	อันดับ 3 บรูไน	อันดับ 4 เวียดนาม	อันดับ 5 ลาว	อันดับ 6 ลังคโพร	อันดับ 7 อินโดนีเซีย	อันดับ 8 กัมพูชา	อันดับ 9 เมียนมา
ประเทศเป้าหมายมีแนวโน้มงบประมาณการจัดหาที่เป็นไปได้สูง หรือเป็นประเทศที่ระบบเศรษฐกิจมีกำลังซื้อที่สูง หรือมีกฎหมายหรือมี White Paper ที่แสดงความจำนงค์ในการนำเข้าอาวุธที่ชัดเจน (Financial Performance)									
ประเทศเป้าหมายมีความสัมพันธ์ระหว่างประเทศกับไทยในระดับดีหรือดีมาก (Strategic Partnership)									
ประเทศเป้าหมายมีผลิตภัณฑ์ที่ต้องการครอบคลุมมากกว่า 2 sector ขึ้นไป (Staff Requirement)									
ประเทศเป้าหมายสามารถต่อยอดจากโครงการในอดีต (Previous Procurement)									
ขีดความสามารถด้านอุตสาหกรรมในประเทศ (Local Industrial Capability) (สีเขียว- อ่อนแอ ส่งออกจากไทยง่าย) (สีเหลือง-ปานกลาง ส่งออกจากไทยได้) (สีแดง-เข้มแข็ง ส่งออกจากไทยยาก)									
ประเทศเป้าหมายมีอาณาเขตติดต่อกัน การขนส่งและให้บริการหลังการขายทำได้สะดวก และประหยัด (Logistic Support and After Sale Service)									
ประเทศเป้าหมายมีกองทัพที่ไม่ละเมิดสิทธิมนุษยชน และมีการควบคุมอาวุธที่มีประสิทธิภาพ ปราศจากผู้ไม่หวังดีหรือกลุ่มก่อการร้าย (Human Right Abuses and Weapon Handling)									

เอกสารอ้างอิง

[1] United Nations Arms Trade Treaty, <https://thearmstradetreaty.org/>

[2] World Military Expenditures and Arms Transfers 2021 Edition, DECEMBER 30, 2021, US Department of State, accessed <https://www.state.gov/world-military-expenditures-and-arms-transfers/>

[3] Arms and Influence in Southeast Asia: The Link between Arms Procurement and Strategic Relations, Gavril Torrijos, September 22, 2022, CSIS

(Center for Strategic and International Studies.), accessed <https://www.csis.org/blogs/new-perspectives-asia/arms-and-influence-southeast-asia-link-between-arms-procurement-and>
[4] UN expert: Myanmar military imported \$1 billion in weapons since 2021 coup, EDITH M. LEDERER, <https://apnews.com/article/myanmar-weapons-russia-china-singapore-05bd26bc54df8bc682ee1143f0f36a5e>